

Univerzita Pardubice
Fakulta Ekonomicko-správní

Podnikové akcie obchodované na amerických burzách
Bakalářská práce

Univerzita Pardubice
Fakulta Ekonomicko-správní
Akademický rok: 2024/2025

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Martin Murárik**
Osobní číslo: **E22202**
Studijní program: **B0413A050008 Ekonomika a management**
Specializace: **Ekonomika a provoz podniku**
Téma práce: **Podnikové akcie obchodované na amerických burzách**
Zadávací katedra: **Ústav podnikové ekonomiky a managementu**

Zásady pro vypracování

Cílem práce je vybrat podnikové akcie na amerických burzách. Tyto akcie jsou analyzovány a komparovány z pohledu investičních příležitostí u vybraných společností, které vyplácí pravidelně dividendy.

Osnova:

- Teoretická východiska akciového trhu.
- Charakteristika zvolených podnikových dividendových akcií
- Analýza a komparace vybraných dividendových akcií.
- Formulace doporučení pro investory.

Rozsah pracovní zprávy: **cca 35 stran**
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

GLADIŠ, D. Akciové investice. Praha: Grada, 2021. ISBN 978-80-271-3122-8.
NOVOTNÝ, J. Investování na finančních trzích s podporou psychologické analýzy. Ostrava: Key Publishing, 2018. ISBN 978-80-7418-291-4.
REJNUŠ, O. Finanční trhy, Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-3671-6.
SYROVÝ, P. Investování pro začátečníky. Praha: Grada, 2022. ISBN 978-80-271-3458-8.
VESELÁ, J. Investování na kapitálových trzích. Praha: Wolters Kluwer, 2019. ISBN 978-80-7598-212-4.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Josef Novotný, Ph.D.**
Ústav podnikové ekonomiky a managementu

Datum zadání bakalářské práce: **1. září 2024**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2025**

prof. Ing. Jan Stejskal, Ph.D. v.r.
děkan

L.S.

doc. Ing. Michaela Kotková Stříteská, Ph.D. v.r.
vedoucí ústavu

Prohlášení

Prohlašuji:

Práci s názvem Podnikové akcie obchodované na amerických burzách jsem vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 17. 04. 2025

Martin Murárik v. r.

Poděkování

Rád bych vyjádřil své upřímné poděkování vedoucímu bakalářské práce, Ing. Josefovi Novotnému, Ph.D., za jeho odborné vedení, cenné rady a poskytnuté materiály, které mi významně pomohly při zpracování této práce. Velmi si vážím jeho času, ochoty a pomoci, kterou mi během celého procesu věnoval.

Anotace

Tato bakalářská práce je zaměřena na analýzu a komparaci vybraných podnikových akcií s pravidelným dividendovým výnosem, obchodovaných na amerických burzách, podle zvolených kritérií. Nejdříve jsou uvedena teoretická východiska a charakteristika vybraných společností. V další části následuje analýza a komparace jednotlivých podnikových akcií. V poslední části jsou uvedeny doporučení pro investory.

Klíčová slova

Akcie, dividendy, společnost, americká burza, investice, výnos, riziko, fundamentální analýza

Title

Corporate stocks traded on US exchanges

Annotation

This bachelor's thesis is focused on the analysis and comparison of selected corporate stocks with regular dividend payments, traded on American stock exchanges using selected criteria. First, the theoretical starting points and characteristics of the selected companies are presented. In the next part, the analysis and comparison of individual corporate stocks follow. The final part provides recommendations for investors.

Keywords

Stocks, dividend, company, American exchange, investment, profit, risk, fundamental analysis

Obsah

Úvod.....	11
1 Teoretická východiska akciového trhu	12
1.1 Investice	12
1.2 Akcie	14
1.3 Akciová společnost a její orgány	17
1.4 Trh cenných papírů	19
1.5 Hlavní americké burzy	21
1.6 Regulace a dohled nad obchodováním v USA	22
1.7 Federální rezervní systém	23
1.8 Fundamentální analýza	23
1.9 Technická analýza.....	25
1.10 Psychologická analýza.....	26
1.11 Současné trendy v investování.....	26
2 Metodologie práce	28
3 Charakteristika zvolených podnikových dividendových akcií	29
3.1 Letectví a obrana.....	29
3.2 Těžba kovových surovin.....	30
3.3 Farmacie.....	31
4 Analýza a komparace vybraných dividendových akcií	33
4.1 Základní informace o vybraných společnostech.....	33
4.2 Tržní kapitalizace.....	34

4.3	Ceny akcií	35
4.4	Ukazatel EPS	37
4.5	Ukazatel P/E	38
4.6	Tržby	39
4.7	Zisková marže	40
4.8	Rentabilita aktiv	41
4.9	Rentabilita vlastního kapitálu	42
4.10	Dividendový výnos	43
4.11	Dividendový výplatní poměr	44
4.12	Celkové zhodnocení	45
5	Formulace doporučení pro investory	47
	Závěr	49
	Použité zdroje	50

Seznam tabulek

Tabulka 1: Základní informace	33
Tabulka 2: Tržní kapitalizace	34
Tabulka 3: Ceny akcií	35
Tabulka 4: Vývoj ceny akcií v DO (2015-2025)	37
Tabulka 5: Ukazatel EPS	38
Tabulka 6: Ukazatel P/E	39
Tabulka 7: Tržby vybraných společností	40
Tabulka 8: Zisková marže vybraných společností	41
Tabulka 9: Rentabilita aktiv (ROA)	42
Tabulka 10: Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)	43
Tabulka 11: Dividendový výnos (DY)	44
Tabulka 12: Dividendový výplatní poměr (DPR)	45
Tabulka 13: Celkové zhodnocení	46

Seznam zkratek

BCPP – Burza cenných papírů Praha

CFTC – Commodity Futures Trading Commission

DPR – Dividend Payout Ratio

ESG – Enviromental, Social and Governance

EPS – Earnings Per Share

ETF – Exchange Traded Fund

FED – Federal Reserve System

NASDAQ – National Association of Securities Dealers Automated Quotatitons

NFA – National Futures Association

NYSE – New York Stock Exchange

OTC – Over The Counter

P/E – Price to Earnings Ration

SEC – Securities and Exchange Commission

S&P – Standard and Poor's

USD – United States Dollar

VB – Velká Británie

Úvod

Dnešní ekonomický svět, tak jak ho známe, je velmi turbulentní a těžko předvídatelný. Na jedné straně zde máme výrazný technologický rozvoj, vlivem umělé inteligence, který přináší nové příležitosti a mění způsoby podnikání a investování. Na straně druhé velmi nejistou geopolitickou situaci v celém světě, která přináší rizika válečných konfliktů a hrozbu celní války mezi USA a zbytkem světa. Kromě těchto faktorů běžní spotřebitelé stále bojují s vysokými cenami zboží. Stále rostoucí zadlužování rozvinutých států a emise nových peněz centrálními bankami, které nejsou ničím kryty, zapříčiňují ztrátu kupní síly peněz a znehodnocování úspor. Jediná možnost, jak se před těmito vlivy ochránit, a dokonce i reálně zhodnotit své úspory, je prostřednictvím investování.

Každý jednotlivec bere slovo investování jinak, to je zapříčiněno především rizikem ztráty, které danou investici obnáší. Pro někoho je velkým rizikem už investice například do státních dluhopisů, které jsou z hlediska investic bezpečnější volbou a někdo se nebojí zainvestovat své volné prostředky do volatilních kryptoměn a akcií. Výhodou dnešní doby je fakt, že je tu velký počet investičních možností, jak své volné prostředky zainvestovat, ať už například do zmiňovaných akcií, dluhopisů a kryptoměn nebo do reálných aktiv jako jsou například nemovitosti, komodity či historické cennosti.

Cílem této práce je vybrat podnikové akcie na amerických burzách. Tyto akcie jsou analyzovány a komparovány z pohledu investičních příležitostí u vybraných společností, které vyplácejí pravidelně dividendy. Dividendy představují atraktivní možnost pro investory, kteří hledají stabilní a pravidelný příjem ze svých investic a zároveň potenciál pro dlouhodobý růst hodnoty své investice. Společnosti, které stabilně vyplácejí dividendy, často patří mezi etablované a finančně stabilní subjekty, což může snižovat riziko ztráty spojené s investováním do akcií. Americký akciový trh byl vybrán z toho důvodu, že je jedním z nejlikvidnějších a nejregulovanějších trhů na světě, což zajišťuje transparentnost, dostupnost a ochranu pro investory. Vybrané akcie jsou analyzovány a komparovány z pohledu investičních kritérií, včetně popsání doporučení pro stávající či potenciální investory. Přičemž analyzované akcie jsou vybrány ze třech různých odvětví, pro větší diverzifikaci a rozsah analýzy a komparace.

1 Teoretická východiska akciového trhu

V této kapitole jsou zahrnuta vysvětlení teoretických východisek nezbytných pro interpretaci této práce, které přímo souvisejí s akciovým trhem a jsou klíčové pro pochopení jeho fungování. Mezi vysvětlené pojmy patří: investice, akcie a akciové společnosti, trhy cenných papírů, americké burzy, fundamentální analýza, technická analýza, psychologická analýza a současné trendy v investování.

1.1 Investice

Pojem investice z finančního hlediska je představován v alokaci volných peněžních prostředků do investičních aktiv, za účelem budoucího zisku nebo alespoň ochrany proti znehodnocení. Důležitým faktem je, že budoucí zisk nemusí vůbec realizován a investice může být ztrátová. Podle investičního aktiva jsou investice rozlišovány na dvě základní skupiny, investice reálné a finanční. Investice jsou dále rozdělovány podle časového horizontu držení dané investice, na krátkodobé a dlouhodobé. Krátkodobé investice jsou do jednoho roku a dlouhodobé investice nad jeden rok a více. (Rejnuš, 2014)

Reálné investice

U reálných investic je vklad proveden do reálných aktiv. Tyto aktiva mohou být využity k výrobním účelům nebo ke generování příjmů. Klíčovým příkladem jsou investice do samotného podnikání, které produkuje konkrétní výrobky či služby. Dále sem patří investice do nemovitostí a movitých věcí trvalé hodnoty, jako jsou například drahé kovy, komodity, umění, veteráni apod. (Altaxo SE, © 2019)

Výhody reálných investic spočívají podle Veselé (2019) především v jejich atraktivitě v dobách hospodářské a politické nejistoty nebo při existenci vysoké inflace. Investorovi mohou také dopřát určitou formu radosti, pokud se například jedná o cenné sbírky a kousky. Jsou také dobré pro diverzifikaci portfolia, jelikož se jedná o relativně bezpečné investice. Naopak nevýhodami jsou nízká likvidita, nákladnější údržba nebo skladování, složitější administrativa a legislativa. Z většiny reálných investic neplyne žádný peněžní důchod, například u uměleckých sbírek, drahých kovů, komodit apod.

Finanční investice

Druhou skupinou, o které pojednává i tato práce, jsou finanční investice. Prostřednictvím nich investoři nabízejí svůj volný kapitál na finančním trhu, přičemž usilují o získání pro ně

atraktivních finančních aktiv, které zhodnotí nebo uchrání jejich peněžní prostředky. Na rozdíl od reálných investic, investor nezíská investicí hmotný majetek. Dojde pouze k transakci mezi dvěma ekonomickými subjekty, která je zpravidla zaznamenána na určité listině. Investor poskytnutím svých peněžních prostředků druhé straně obdrží určitý, právně uznatelný dokument, z kterého plynou určitá práva. Typicky například právo na vyplacení dividend a spolurozhodování o chodu společnosti u akcií, nebo právo na výplatu kupónu u dluhopisů. (Veselá, 2019)

Ačkoliv je svět finančních investic velmi rozsáhlý a existuje zde nespočet finančních aktiv, do kterých mohou být volné prostředky vloženy. Jsou rozlišovány tři základní kategorie finančních aktiv. (Rejnuš, 2014):

- peníze,
- finanční majetkové instrumenty,
- dluhové (dlužní) instrumenty.

Nejrozšířenější kategorií finančních aktiv jsou peníze. Pomocí peněz jsou plněny tři jedinečné a velmi významné funkce (Černohorský, 2020):

- prostředek směny,
- zúčtovací jednotka,
- uchovatel hodnoty.

Peníze jsou využívány jako prostředek směny, prostřednictvím kterého jsou prováděny platby za zboží, služby a úhrady dluhů. Tato funkce byla historicky první, neboť původní formy peněz sloužily primárně ke směně. Díky nim jsou výrazně sníženy transakční náklady, protože není nutné hledat jiný směnný prostředek. Jedná se tedy o všeobecně přijímané platidlo. Druhá funkce je vyjadřování hodnoty. Peníze slouží jako zúčtovací jednotka, díky které je vyjadřována hodnota zboží, služeb, práce, cizích měn a různých druhů aktiv. V poslední řadě jsou peníze využívány jako uchovatel hodnoty v čase. Pomocí peněz je možno uchovat majetek ve své podobě, což zahrnuje i zachování kupní síly v budoucnu, pokud je měna stabilní a kvalitní. Jsou tedy jednou z forem majetku, podobně jako například nemovitosti. (Černohorský, 2020)

Do druhé kategorie jsou řazeny finanční majetkové instrumenty, které jsou zpravidla spojeny s vlastnickými podíly. Plynou z nich určitá práva, například nárok na zisk společnosti nebo hlasovací právo. Typický příklad představují akcie či podílové listy. (Rejnuš, 2014)

Poslední kategorií jsou dluhové instrumenty, které představují závazek dlužníka vůči věřiteli splatit předem určenou částku peněz v určitém čase, obvykle včetně úroků. Dluhové instrumenty jsou využívány způsob pro financování vládních, firemních a osobních investic. Za jeden z nejběžnějších typů dluhových instrumentů jsou považovány dluhopisy. (Rejnuš, 2014)

Výnos, riziko a likvidita

S investicemi jsou spjaty tři základní pojmy: výnos, riziko a likvidita. Vztah mezi těmito pojmy koreluje, především mezi výnosem a rizikem. Chce-li investor vyšší výnos ze své investice, musí se připravit na vyšší riziko. V praxi se pak lze převážně setkat se dvěma typy rizik. Kreditní riziko představuje situaci, kdy investor poskytne své peněžní prostředky, typicky do podezřelých investic slibující vysoký výnos, a o poskytnuté peněžní prostředky přijde. Tržní riziko znamená, že hodnota investice kolísá v důsledku změn na trhu, tento typ rizika je typický především u akcií. (Srový, 2022)

V neposlední řadě se nesmí zapomínat na likviditu, tedy schopnost přeměny investice na hotovost. Správný investor by měl mít dostatečnou likvidní rezervu, zdroj hovoří o šestinásobku měsíčních výdajů pro nenadálé situace. Absence této rezervy by mohla ohrozit střednědobé a dlouhodobé investice při nenadálých situacích, kdy by investor musel odprodat své investice a mohla by vzniknout ztráta, například z důvodu sankcí či propadu na trhu. (Srový, 2022)

1.2 Akcie

Akcie jsou majetkový cenný papír, prostřednictvím kterého se investor stává akcionářem určité akciové společnosti a získává tím určitá práva spjata s vedením podniku. Akcie jsou dále identifikovány jako dlouhodobý investiční instrument s neurčitou dobou splatnosti. Investor může akcie držet celý život nebo klidně druhý den po nákupu prodat, za předpokladu existence poptávky. Akcie jsou emitovány ve jmenovité hodnotě akciovými společnostmi, které emisí na trhu získávají potřebný kapitál pro svůj rozvoj a financování. Základní kapitál je vyjádřen celkovou jmenovitou hodnotou všech emitovaných akcií. Akcie jsou vydávány buď v listinné nebo zaknihované podobě. Listinné akcie mají hmotnou podobu. Jsou složeny z pláště a kuponového archu s talónem. Plášť akcie obsahuje informace o emitentovi, konkrétních akciích

a je podepsán členy představenstva. V kupónovém archu jsou obsaženy kupóny, které ztělesňují právo na výplaty dividend. Talón slouží pouze jako legitimační papír, který opravňuje k vyzvednutí kupónového archu. Akcie v listinné podobě jsou používány sporadicky, jelikož mají složitější administrativu a jsou náchylné ke ztrátě. Většina dnešních akcií je vedena v zaknihované neboli determinované podobě. Tyto akcie nemají reálnou podobu a existují pouze v podobě účetního záznamu, který je zaznamenán v centrálním depozitáři cenných papírů. Jedná se o právnickou osobu, která vede evidenci cenných papírů na základě povolení od regulačního úřadu, kterým je v ČR Česká národní banka. Zaknihované akcie jsou lépe zabezpečeny a umožňují efektivnější provádění transakcí na kapitálových trzích. Dále lze u akcií rozlišovat jejich formu a druhy, tyto dva termíny budou rozebrány v následujících podkapitolách. (Veselá, 2019)

Forma akcií

Akcie jsou z hlediska formy děleny do dvou kategorií: akcie na jméno (na řád) a akcie na majitele (na doručitele). Akcie na jméno, označované také jako akcie na řád, jsou cenné papíry vydávané na konkrétního akcionáře, ať už fyzickou nebo právnickou osobu. V listinné podobě je na akcii uvedeno jméno vlastníka, přičemž převod probíhá rubopisem nebo fyzickým předáním. U zaknihovaných akcií se převod realizuje prostřednictvím smlouvy a registrace změny u emitenta. Hlavní výhodou akcií na jméno je jejich lepší ochrana proti krádežím, avšak nevýhodou je složitější proces převodu a celkově správa těchto forem akcií. Naproti tomu akcie na doručitele, označované také jako akcie na majitele, jsou volně obchodovatelné bez nutnosti evidování aktuálního vlastníka. Jejich držba je určena fyzickým vlastnictvím, což zjednodušuje obchodování na sekundárních trzích, nevýhodou této formy je menší transparentnost. (Raiffeisenbank, © 2024)

Druhy akcií

Jak už zde bylo řečeno, s vlastnictvím akcií vznikají určitá práva pro akcionáře. Tyto práva se liší podle druhu akcií, které akcionář vlastní. Existuje řada různých druhů akcií, avšak teoreticky jsou rozlišovány dva základní druhy akcií: akcie kmenové (obyčejné) a akcie prioritní (preferenční). Z těchto dvou typů následně mohou vznikat další zvláštní druhy akcií. (Finex, 2024)

Kmenové akcie

S držbou kmenových akcií jsou zpravidla spjata všechny základní práva, kterými akcionář disponuje. Prvním právem je možnost účastnit se valných hromad akciové společnosti, na kterých lze předkládat návrhy a hlasovat o chodu společnosti. Aby vlastníci mohli udržovat svůj poměrný podíl, mají možnost předkupního práva při jakýkoliv nových emisích. Další právo umožňuje akcionáři podílet se na zisku společnosti prostřednictvím dividendy. Výše dividendy se uvádí v absolutní částce, popřípadě v procentech z jmenovité hodnoty akcie. V poslední řadě má akcionář právo na vyplacení likvidačního zůstatku u akciové společnosti, pokud nějaký zůstane po uspokojení závazků případně prioritních akcionářů. Tyto výše uvedené práva mají stejnou dobu existence jako životnost akcie, jsou tedy časově neohrazená. Vzhledem k rozdílům v legislativě jednotlivých států, jsou na trhu zastoupeny různé druhy kmenových akcií. Zpravidla jsou rozšířeny o různé doplňující vlastnosti, jež jsou zakotveny v emisních podmínkách. Často jsou kmenové akcie emitovány společnostmi ve dvou třídách. Akcie třídy „B“ slouží primárně k dodatečnému navýšení kapitálu při zachování stejného hlasovacího poměru. Nejsou zpravidla vydávány s hlasovacím právem. I když z akcií plynou stejné dividendy jako z akcií třídy „A“, jsou zpravidla o něco levnější. Proto jsou oblíbené u investičních a penzijních fondů, kterým jde spíše o vyšší zhodnocení, než o účast na vedení společnosti. U akcií třídy „A“ jde spíše o udržení vlastnické stability prostřednictvím vyššího hlasovacího práva. Veřejnosti se často neprodávají, spíše jsou přednostně nabízeny stávajícím akcionářům, aby navýšili či udrželi svůj hlasovací podíl při zvýšení kapitálu. (Rejnuš, 2024)

Prioritní (preferenční) akcie

Prioritní akcie jsou kombinací standardních kmenových akcií a dluhopisů. Výhodou jejich emitování spočívá v tom, že akciová společnost může navyšovat její kapitál, aniž by se musel měnit stávající poměr hlasovacích práv, a aniž by musela akciová společnost vracet takto nabyté peněžní prostředky jako například u dluhopisů. (Rejnuš, 2024) S prioritními akciemi jsou v ČR spojena přednostní práva týkající se podílu na zisku nebo na jiných vlastních zdrojích nebo na likvidačním zůstatku společnosti. Není-li stanoveno jinak, prioritní akcie jsou vydávány bez hlasovacího práva. Prioritní akcie mohou být vydány v případě, že souhrn jejich jmenovitých hodnot nepřesáhne 90 % základního kapitálu. (Česko, 2012)

Problémem těchto akcií je skutečnost, že jejich životnost je, jako u jiných akcií, časově neohrazená. Vzhledem k jejich hybridní povaze, kdy dluhopisová složka zaručuje investorům předem stanovené výhody, se však nekonečná životnost stává komplikací pro management

příslušných akciových společností. Tento problém je řešen prostřednictvím implementace různých obcí do emisních podmínek, které umožňují za předem stanovených podmínek tyto akcie konvertovat na kmenové akcie, nebo je vyplatit a posléze stáhnout z oběhu po schválení valnou hromadou. (Rejnuš, 2024)

Ostatní druhy akcií

Kromě kmenových a prioritních akcií jsou v praxi vydávány zaměstnanecké akcie, které jsou využívány ke zvýšení motivace zaměstnanců a snížení mzdových nákladů zaměstnavatelů, zejména start-upům, prostřednictvím nabytí podílu ve společnosti za výhodných podmínek. Tyto akcie mohou být poskytovány za zvýhodněnou cenu, bezúplatně nebo formou opčních programů. Pro talentované zaměstnance může být podíl ve společnosti perspektivní alternativou, zejména pokud dané společnosti důvěřují a věří v její růst. (Matzner, 2024)

Dále se lze setkat se zatímními a kmenovými listy. Zatímní listy představují tzv. nesplacené akcie. Dočasně jsou jimi nahrazovány běžné akcie po zápisu akciové společnosti do předem stanovené evidence, v ČR obchodního rejstříku. Zatímní listy obdrží upisovatelé, kteří ještě nesplatili celý emisní kurz upsaných akcií. Kmenové listy nejsou ve své podstatě akcie. Rovněž se ale jedná o majetkový cenný papír. List může být vydán společností s ručením omezeným, pokud to společenská smlouva dovoluje. Kmenový list tedy představuje podíl společníka na dané společnosti. (Rejnuš, 2024)

V některých zemích se lze setkat se zlatými akciemi. Tyto akcie jsou značně problematické, jelikož mohou vlastníkově přinést právo veta, který umožňuje přehlasovat všechny ostatní akcionáře. Většinou jsou tyto akcie drženy vládními jednotkami například při privatizaci. Na území EU jsou zlaté akcie zakázány. (Cambridge University, © 2024)

1.3 Akciová společnost a její orgány

Akciová společnost (zkratkou a.s. nebo akc. spol.) je jednou z právních forem obchodní společnosti, jejíž základní kapitál je rozdělen na určitý počet akcií. Základní kapitál, popřípadě další peněžní prostředky na rozvoj a financování, získává akciová společnost prostřednictvím emise akcií. Tyto akcie představují podíl na vlastnictví společnosti a mohou být veřejně obchodovány na burze, pokud je společnost veřejná, nebo drženy v soukromých rukou, pokud společnost nevstoupila na burzu. Společnost zachází za stejných podmínek se všemi vlastníky, neboli akcionáři, stejně. (Šindelář a Müllerová, 2022)

Založení a fungování akciové společnosti je v České republice upraveno zákonem č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích. Akciová společnost může mít jednoho či více zakladatelů. Zakladateli mohou být fyzické osoby, právnické osoby popřípadě stát. Při založení jedním zakladatelem musí být zakládající subjekt právnickou osobou a společnost musí být založena zakladatelskou listinou. Pokud má akciová společnost více zakladatelů uzavírá se zakladatelská smlouva. Základní kapitál musí být v minimální výši 2 000 000 Kč nebo 80 000 EUR, pokud společnost vede účetnictví v eurech podle zvláštního zákona. K založení se dále vyžaduje přijetí stanov. V případě, že akciová společnost vstoupila na burzu stanoví schvaluje ustavující valná hromada. Pokud společnost vznikla bez veřejné nabídky akcií, schvalují stanoví zakladatelé. Stanovy obsahují základní charakteristiky dané akciové společností, jakou jsou například název firmy a předmět její činnosti, výši základního kapitálu, počet akcií a jejich jmenovitou hodnotu, druhy emitovaných akcií, počet hlasů spojených s jednou akcií, zvolený systém vnitřní struktury apod. Dále se musí určit, jaké bude vnitřní uspořádání orgánů akciové společnosti. Složení orgánů závisí na výběru systému vnitřní struktury společnosti. Existují dva typy systémů vnitřní struktury. Dualistický systém zahrnuje zřízení představenstva a dozorčí rady, zatímco u monistického systému se zřizuje správní rada. V obou případech musí existovat valná hromada. Ve světě se lze setkat ještě s anglosaským modelem uspořádání orgánů, který je typický například v USA. Figurují zde valná hromada jako nejvyšší orgán a rada ředitelů jako strategický a řídicí orgán. (Veselá, 2019)

Nejvyšším orgánem akciové společnosti, který sdružuje všechny akcionáře, je valná hromada. Tento orgán má klíčovou roli v řízení akciové společnosti, jelikož rozhoduje o otázkách, které ovlivňují celkové fungování společnosti jako je například schvalování účetní uzávěrky, rozhodování o výplatě dividend, změna stanov, volba a odvolání členů představenstva apod. Valná hromada si volí předsedu, zapisovatele, ověřovatele podpisu a osobu odpovědnou za sčítání hlasů. Rozhoduje se prostřednictvím hlasování akcionářů, velikost hlasu akcionáře závisí na velikosti vlastněných akcií. Akcionář může hlasovat buď osobně na valné hromadě, v zastoupení osobou pověřenou plnou mocí akcionáře nebo na základě výpisu z evidence investičních nástrojů. Valnou hromadu svolá představenstvo alespoň jednou za účetní období. Datum svolání je ovlivněno účetní uzávěrkou, která musí být projednána nejpozději šest měsíců od posledního dne předchozího účetního období. Usnesení z valné hromady nabývá platnosti, pokud výše jmenovité hodnoty akcií přítomných nebo zastoupených akcionářů přesáhne 30 % výše základního kapitálu, pokud tak nenastane musí představenstvo svolat náhradní valnou hromadu. U některých usnesení, jako například změna stanov společnosti, musí být

přítomna dvoutřetinová většina akcionářů. (Veselá, 2022)

Představenstvo představuje statutární orgán akciové společnosti v dualistickém systému, který odpovídá za obchodní vedení společnosti, zajišťuje řádné vedení účetnictví a předkládá valné hromadě ke schválení účetní závěrku a návrh na rozdělení zisku či úhradu ztráty. Členy představenstva volí a odvolává valná hromada, případně dozorčí rada, pokud tak určují stanovy. Funkční období členů je standardně na jeden rok a členové si volí svého předsedu. Na členy představenstva působí tzv. zákaz konkurence, kdy nemohou podnikat ani být členy statutárního orgánu v oboru činnosti společnosti. Druhou částí dualistického systému je dozorčí rada, která funguje jako kontrolní orgán společnosti. Musí mít minimálně tři členy, kteří nemohou být zároveň členy představenstva. Doba funkčního období členů je většinou na 3 roky, neurčí-li stanovy jinak. Členové si volí svého předsedu. Hlavní úlohou orgánu je především kontrolovat a ověřovat interní dokumenty, například účetní uzávěrku. Své výsledky kontrol a připomínky překládá dozorčí rada na valné hromadě. (Müllerová a Šindelář, 2022)

V monistickém systému nejsou k valné hromadě, na rozdíl od dualistického systému, vytvářeny další dva orgány. Je zde zřízena správní rada, která vystupuje jako statutární orgán a dohlíží nad obchodním vedením společnosti. Správní rada se řídí zásadami a pokyny schválenými valnou hromadou, pokud jsou v souladu s právními předpisy a stanovami. Orgán má zpravidla 3 členy s délkou funkčního období 3 roky, pokud stanovy neurčí jinak. Členy správní rady volí a odvolává valná hromada. U monistického systému existoval ještě orgán statutárního ředitele, avšak změnou legislativy orgán zanikl. (Česko, 2012)

1.4 Trh cenných papírů

Pokud chce potencionální investor nakoupit cenné papíry musí vstoupit na trh cenných papírů. Na tomto trhu jsou obchodovány jak dlouhodobé cenné papíry, jako jsou akcie či dlouhodobé dluhopisy, tak i krátkodobé cenné papíry, jako jsou například dluhopisy s krátkodobou splatností. Podle typu obchodovatelnosti cenných papírů jsou rozlišovány trhy primární a sekundární. (Rejnuš, 2024)

Primární trh

Při obchodování na primární trhu je realizován přímý kontakt mezi emitentem a investorem prostřednictvím nových emisí. Emitent, typicky firma, vstupuje na trh jako deficitní jednotka, která potřebuje peníze pro své financování. Investor poskytne své volné finanční prostředky firmě, z kterých očekává určitý zisk v čase. Emisní obchod je proveden buď vlastní emisí

akciové společnosti nebo cizí emisí, prostřednictvím banky nebo investičního obchodníka. (Černohorský, 2020)

Primární trh je dále členěn na veřejný a neveřejný. Ve veřejném trhu je emise nabízena široké veřejnosti prostřednictvím veřejné nabídky či tendru. Emise je schvalována popřípadě i registrovaná regulatorním orgánem. Pro lepší informování široké veřejnosti ohledně cenných papírů, které společnost vydává, je vyhotoven tzv. prospekt cenného papíru. Na neveřejném trhu jsou cenné papíry nabízeny pouze úzké skupině investorů, prostřednictvím soukromé emise. Prvotní investoři jsou povětšinou držitelé cenného papíru po celou dobu jeho životnosti a jsou obeznámeni se situací kolem společnosti. Není tedy třeba vytvářet prospekt cenného papíru a celková emise je méně nákladnější. (Veselá, 2019)

Sekundární trh

Na sekundárním trhu již nedisponuje emitent. Jsou zde prováděny obchody starých cenných papírů, které se pohybují mezi investory. Funkcí už zde není získat kapitál, ale stanovovat tržní ceny a likviditu cenných papírů. Investorům tyto trhy ulehčují zpětnou přeměnu cenných papírů zpátky na hotovost. Co se týče objemu obchodů, sekundární trhy jsou značně objemnější než primární, neboť obchodování probíhá opakovaně, nikoliv pouze jednou. (Rejnuš, 2024)

Stejně jako primární trhy jsou sekundární rozdělovány na veřejné a neveřejné. Neveřejné trhy fungují na bázi individuálních obchodů. Obchod zde probíhá mezi potencionálními zájemci a vlastníky konkrétních cenných papírů, popřípadě zde může být i třetí strana. Obchody jsou většinou realizovány již s dohodnutou cenou a objemem. Veřejné trhy jsou dále rozčleňovány na organizované a neorganizované trhy. Na organizovaném trhu je koordinována nabídka a poptávka cenných papírů prostřednictvím licencovaného subjektu, který musí dodržovat stanovenou legislativu. Typickým příkladem organizovaného trhu je burza, avšak obchod může probíhat i na mimoburzovním trhu. Burza je místo, kde se setkávají subjekty kvůli obchodování s přesně stanovenými finančními nástroji, a to buď osobně, nebo elektronicky. Obchody jsou provedeny v určených časech a podle předem stanovených pravidel. Na burze jsou zpravidla obchodovány nejkvalitnější akcie, dluhopisy apod. Přičemž cenné papíry, které jsou na burze obchodovány musí splňovat požadavky burzy. Konkrétními příklady burz jsou například BCPP v ČR nebo NYSE v USA. Mimoburzovní trh už nepodléhá takovým přísným požadavkům jako burza, avšak stále musí být splňována určitá pravidla ohledně obchodování s cennými papíry. Příkladem mimoburzovního trhu byl elektronický trh NASDAQ do roku 2006. (Veselá, 2019)

Druhou částí veřejných sekundárních trhů je neorganizovaný trh, označovaný zkratkou OTC, u něhož probíhá obchodování cenných papírů mimo regulované burzy, obvykle prostřednictvím bank nebo soukromých obchodníků s cennými papíry. Potencionální zájemci se obracejí na tyto instituce, které zprostředkují transakci s obchodním partnerem přes informační systém propojující významné instituce finanční instituce. Alternativně může obchodník uspokojit klienta přímo ze svého portfolia. (Rejnuš, 2024)

1.5 Hlavní americké burzy

Kapitálový trh ve Spojených státech amerických hraje klíčovou roli v globální ekonomice a je považován za nejvýznamnější na světě. Vývoj na amerických burzách má zásadní dopad na ostatní trhy, které často reagují na jeho pohyby. Tyto burzy jsou vyznačovány vysokou likviditou, širokou nabídkou akcií předních globálních společností, největším počtem aktivních investorů a neustálým vytvářením nových investičních příležitostí. (Fio banka, © 2024)

New York Stock Exchange (NYSE)

New York Stock Exchange (NYSE), se sídlem v New Yorku na rohu známých ulic Broad Street a Wall Street, je burzou cenných papírů považovanou za největší na světě podle tržní kapitalizace. Zároveň je nejdůvěryhodnější platformou pro obchodování s cennými papíry a předním místem pro obchodování s ETF. (Veselá, 2019)

Newyorská burza cenných papírů vznikla na základě Buttonwoodské dohody podepsané roku 1792, která stanovila pravidla obchodování a zavedla pevné provize s cílem posílit důvěru veřejnosti v trhy kvůli první finanční krizi v počátcích amerického státu. Přestože její oficiální počátky sahají do roku 1792, její kořeny lze vystopovat až do 17. století, kdy nizozemští osadníci položili základy Wall Street. Počet a rozmanitost cenných papírů se postupně zvyšovaly. Do konce občanské války se na NYSE obchodovalo více než 300 různých akcií a dluhopisů. V roce 1903 byla burza přemístěna do nové budovy s rozsáhlým obchodním sálem, známým svým mramorovým interiérem a zdobeným stropem, která slouží burze dodnes. Burza také zažila několik krizí, jako byl krach trhu v roce 1929 a následné zavedení důležitých reforem včetně vytvoření Komise pro cenné papíry (SEC). Během pandemie COVID-19 v roce 2020 burza poprvé fungovala zcela elektronicky, což ukázalo výhody technologických inovací v obchodování. (Intercontinental Exchange, © 2024)

V prvním polovině roku 2024 dosahovala tržní kapitalizace NYSE přes 28 bilionů USD, což ji činí největší akciovou burzou na světě. Pro představu největší evropská burza Euronext měla

ve stejnou dobu tržní kapitalizaci ve výši přesahující mírně sedm bilionů USD. (Stock Market Journalist, © 2024)

NASDAQ

Americká burza NASDAQ je druhou největší burzou světa. Burza je známá pro svou silnou orientaci na technologické a inovativní společnosti. Burza byla založena v roce 1971 a byla první elektronickou burzou na světě, což znamená, že obchodování je prováděno výhradně prostřednictvím počítačových systémů bez fyzické přítomnosti obchodníků. Vznik NASDAQ byl iniciován z důvodu rozpolcenosti a neprůhlednosti tehdejšího amerického mimoburzovního trhu. Dnes NASDAQ funguje jako burza, avšak řadu let fungoval jako mimoburzovní trh. Funkce hlavního indikátoru NASDAQ je plněna indexem NASDAQ Composite, který je vážený tržní kapitalizací. (Veselá, 2019) V první polovině roku 2024 dosahovala tržní kapitalizace NASDAQ 25 bilionů USD. (Stock Market Journalist, © 2024)

1.6 Regulace a dohled nad obchodováním v USA

Finanční trhy v USA jsou co do velikosti, tak likvidnosti největší na světě. Proto je zde kladen důraz na dohled a regulaci obchodování. Hlavními finančními regulátory jsou instituce SEC a CFTC. (LeapXpert, 2022)

Komise pro cenné papíry (SEC) byla založena v roce 1934 s cílem zajistit ochranu investorů před podvody, udržovat spravedlivé a efektivní trhy a usnadňovat tvorbu kapitálu. Dále je prostřednictvím komise dohlíženo na dodržování federálních zákonů o cenných papírech, zajišťována transparentnost a udržován krok s technologickým rozvojem na trzích. Přístup ke kapitálu je podporován zejména pro malé podniky, které tvoří klíčovou část americké ekonomiky. Komisi je monitorována činnost více než 28 000 subjektů v odvětví cenných papírů. Komise je tvořena pěti komisaři, kteří jsou postupně jmenováni americkým prezidentem se souhlasem senátu. Funkční období komisaře je na pět let, přičemž každý rok 5. června je ukončen mandát jednoho komisaře. V komisi mohou být maximálně tři komisaři členy stejné politické strany, aby tak byla zajištěna politická nezávislost. (U.S. Securities and Exchange Commission, 2023)

Komise pro obchodování s komoditními futures (CFTC) byla založena v roce 1974 a je nezávislou vládní agenturou USA, která je pověřena regulací amerických derivátových trhů, včetně futures, opcí a swapů. Jejím cílem je zajišťovat integritu, stabilitu a odolnost těchto trhů prostřednictvím efektivní regulace. Do její působnosti je zahrnut dohled nad trhy s kontrakty,

platformami pro swapy, clearingovými organizacemi, a jiné. Pomocí CFTC je zajišťována ochrana finančních prostředků zákazníků, prevence tržních manipulací a snižování rizik, která by mohla ohrozit ekonomiku a veřejnost. Tímto způsobem CFTC přispívá k hladkému fungování trhů, které mají zásadní vliv na ceny zboží a služeb v USA. Komise je složena obdobně jako u SEC, je zde pět komisařů, kteří jsou postupně jmenováni v 5 letém období americkým prezidentem se souhlasem senátu, a v komisi mohou být maximálně 3 komisaři stejné politické strany. (Commodity Futures Trading Commission, © 2024)

1.7 Federální rezervní systém

FED je americká centrální banka, která byla založena v roce 1913, na základě zákona o Federálních rezervách. Vytvořena byla z důvodu vytvoření měnového systému, který by mohl účinně reagovat na tlaky v bankovním systému. FED je tvořen radou sedmi guvernérů, federální agenturou se sídlem ve Washingtonu, D.C. a dvanácti federálními rezervními bankami po celé zemi. Guvernéri jsou voleni střídavě, ve čtrnáctiletých funkčních obdobích, americkým prezidentem se souhlasem senátu. FED je odpovědný za plnění pěti klíčových funkcí, které podporují zdraví a stabilitu americké ekonomiky. Jsou to podpora stability finančního systému, dohled a regulace nad finančními institucemi, zajištění bezpečnosti a efektivity platebních a zúčtovacích systémů, podpora ochrany spotřebitelů a komunitní rozvoj. (Federal Reserve System, 2025) Hlavními cíli FED jsou maximální udržitelná zaměstnanost, stabilní ceny a inflační cíl okolo dvou procent. (Černohorský, 2020)

1.8 Fundamentální analýza

Fundamentální analýza je považována za nejkompexnější metodu hodnocení hodnoty investice na základě hlubšího zkoumání faktorů, které ovlivňují její cenu. Cílem této analýzy je určit vnitřní, tedy skutečnou, hodnotu aktiva a porovnat ji s aktuální tržní cenou, aby bylo zjištěno, zda je aktivum nadhodnocené, podhodnocené nebo spravedlivě oceněné. Fundamentální analýza je podle charakteru zkoumaných faktorů rozdělena na tři základní typy. Globální (makroekonomická) akciová analýza, kde je především analyzován dopad makroekonomických faktorů, jako například inflace nebo úrokové sazby, na pohyb akciových trhů. Odvětvová analýza je určena pro detailní charakterizaci jednotlivých odvětví pro získání prognózy jejich budoucího vývoje. Fundamentální analýzou korporátních akcií jsou analyzovány skutečné hodnoty akcií jednotlivých akciových společností na základě jejich charakteristik a ekonomické výkonnosti. (Rejnuš, 2024)

Pro investory jsou kromě klasického zpravodajství užitečná fundamentální data o společnostech, která jsou nápomocná při rozhodovacím procesu. Mezi základní údaje lze považovat tyto (Fio banka, © 2024):

- tržní kapitalizace,
- účetní hodnota akcie,
- tržby
- zisk na akcii,
- P/E,
- zisková marže,
- rentabilita vlastního jmění,
- rentabilita aktiv,
- dividendový výnos.

Tržní kapitalizace

Tržní kapitalizace je hodnota, která vyjadřuje celkovou hodnotu akciové společnosti. Je vypočtena vynásobením počtu emitovaných kusů cenných papírů a jejich aktuální tržní hodnotou. (Rejnuš, 2024)

Zisk na akcii

Zisk na akcii (EPS) je poměrový ukazatel, jímž je poměřován vlastní kapitál společnosti a počet emitovaných akcií. Výsledkem je velikost zisku na jednu akcii. Tento výsledek je důležitý pro investory především proto, že zisk je zpravidla rozdělován na zisk určený pro výplatu dividend a na zisk reinvestovaný. Investorovi je tak poskytnuta informace, jakou intenzitou se pracuje s jeho svěřenými prostředky a jaká případná dividendy by mohla být vyplacena, pokud by společnost část zisku nereinvestovala. (Růčková, 2019)

P/E

Pomocí poměrového ukazatele P/E je vyjadřován poměr tržní ceny akcie k zisku na akcii,

případně mezi tržní kapitalizací společnosti a jejím čistým příjmem. (Gladiš, 2021) Tedy kolik jsou ochotni akcionáři zaplatit za 1 Kč zisku na akcii. Vysoké P/E může naznačovat investorské očekávání vysokého růstu zisků v budoucnu nebo nadhodnocení ceny akcie. Nízké P/E může být interpretováno jako signál podhodnocené ceny akcie, nebo že jsou u ní očekávány nízké budoucí růsty zisku. (Růčková, 2019)

Dividendový výnos

Dividendový výnos je vypočten poměrem dividendy na jednu akcii a tržní cenou akcie. Ukazatelem je vyjadřována dividendová politika podniku, ve vztahu k tržní ceně akcie. Ukazatel je určen k porovnání relativní výnosnosti jednotlivých akcií dostupných na akciovém trhu. (Černohorský, 2020)

1.9 Technická analýza

Technická analýza je metoda, prostřednictvím které se pokouší investoři vypočítat budoucnost vývoje na základě historických dat. (Gladiš, 2021) Technická analýza byla využívána již v 18. století na rýžových trzích v Asii. Základní principy a postupy technické analýzy sepsal v 19. století Charles Henry Dow. Základní principy technické analýzy lze shrnout takto (Veselá, 2019):

- trhy diskontují vše,
- ceny se pohybují v trendech,
- historie se opakuje.

Technická analýza je založena na předpokladu, že veškeré dostupné informace, včetně ekonomických faktorů, tržního sentimentu a zpráv, jsou již zahrnuty v aktuální ceně aktiva, což eliminuje potřebu fundamentální analýzy. Cenové pohyby jsou vnímány jako nenáhodné, přičemž jsou vytvářeny určité vzory nebo trendy, které mohou být analyzovány pro předpověď jejich pokračování nebo obratu. Historické vzorce jsou považovány za opakující se díky podobnému chování účastníků trhu v určitých situacích, a proto jsou využívány jako základ pro prognózy. (Veselá, 2019) Technická analýza je nejvíce využívána především krátkodobými spekulanty, kteří obchodují na tzv. intradenní bázi. Konkrétní akcie je držena v rámci několika minut či hodin a proto není potřeba vyhledávat a studovat výkaznictví akciových společností nebo řešit makroekonomické zprávy. (Stráník, 2023)

1.10 Psychologická analýza

Psychologická analýza je další formou pro analýzu finančních trhů. Oproti předchozím analýzám je značně odlišná. Je odvozena z předpokladu, že akciové trhy jsou silně ovlivňovány masovou psychologií burzovního publika. Ta ovlivňuje chování účastníků trhu, čímž je určována úroveň akciových kurzů. Budoucí pohyb kurzů akcií je tedy určován impulzy, které formují chování davu, jež je těmito podněty směřováno buď k nákupům, nebo k prodejm cenných papírů. (Rejnuš, 2024)

Chování davu bývá obvykle spojováno s absencí racionálního myšlení. Podle Le Bona však mohou být jeho projevy ovlivňovány určitými faktory, jako jsou například vzdělání, výchova, rasa nebo náboženství. Poznání tohoto chování je považováno za základní kámen práce psychologických analytiků. Dav není často ovlivňován předchozími zkušenostmi, ale spíše doporučeními známých analytiků a investorů. Z tohoto důvodu je snadno manipulovatelný a jeho jednání bývá obtížně předvídatelné. Na Le Bonově teorii davu byly postaveny investiční strategie mnoha investorů. Ti nejlepší své strategie obchodování, na základě psychologické analýzy, zformovali a předali dále. Jedná se především o strategie známých expertů jako jsou John Maynard Keynes, George Drasnar, Ira Epstein či David Gargfield. Rovněž je zde zařazena také teorie spekulativních bublin. (Novotný, 2018)

1.11 Současné trendy v investování

Současné trendy investování jsou ovlivněny především rozvojem umělé inteligence. V roce 2024 nastal rapidní rozvoj této technologie, která se propsala do různých odvětví. Výrazný růst zaznamenal nejznámější index S&P 500, který za rok vzrostl o více než 26 %. Na tomto výsledku měl největší zásluhu právě technologický sektor, který vyvíjí a využívá nástroje umělé inteligence. (Míšek, 2024) Dalším trendem je investování do ekologické udržitelnosti, přičemž poptávka po zelených technologiích a obnovitelných zdrojích energie je stále zvyšována. Pozornost investorů je směřována na společnosti dodržující principy ESG. (Procházka, 2024) Tento trend bude aktuálním i v budoucnu, jelikož jsou posilovány regulační požadavky na snižování emisí. Příkladem jsou přísné klimatické normy v EU nebo nové zákony o klimatickém zveřejňování v Kalifornii. (Conlon, © 2024)

V posledních letech je zaznamenán nárůst malých a individuálních investorů, kteří mění dynamiku kapitálového trhu. Tato změna je způsobena zejména díky digitalizaci investování a investičním platformám jako jsou například Trading 212, eToro nebo XTB, které usnadňují

obchodování. Nárůstem malých investorů je zapříčiněna i změna investování z aktivního na pasivní, především pomocí ETF. (Tyleček, 2023) Pasivní investování je charakterizováno dlouhodobým horizontem, jednoduchostí a finanční dostupností. Investice jsou nejčastěji realizovány investory do určitých odvětví či ekonomik, nikoliv do konkrétních společností jako tomu je u aktivního investování. Výkonnost dané ekonomiky nebo odvětví je kopírována prostřednictvím ETF fondů. Investice jsou drženy po dobu několika let, přičemž je využíváno složené úročení. I když jsou trhy ovlivňovány kolísáním, pasivní investoři toto období přecházejí s očekáváním, že nastane zotavení cen a případné ztráty budou nakonec nahrazeny. (Pokorný, 2023) Již v roce 2019 bylo podle analýzy Bank of America v USA 50 % všech peněz investováno pasivně. (Gladiš, 2021)

Nadále je zvětšován zájem o investování do kryptoměn, které lze charakterizovat jako typ digitálních peněz. (Rejnuš, 2024) V lednu 2024 bylo schváleno Komisí pro cenné papíry a burzy 11 Bitcoinových ETF, což představuje zlomový bod pro tyto aktiva. Díky tomuto kroku se kryptoměny přiblížily tradičnějším aktivům jako jsou akcie nebo dluhopisy. Možnost investovat do kryptoměn přes ETF by měla ještě více navýšit zájem jak institucionálních, tak drobných investorů. Proto jsou kryptoměny stále vyhledávanějším aktivem, pro diverzifikaci investičního portfolia. Avšak investoři by měli být pozorní, s investováním do kryptoměn je spjato mnoho rizik. Kryptoměny jsou velmi volatilní aktivum, dochází k častým krádežím nebo pádům burz. Odstrašujícími příklady jsou pád burzy FTX a krádež zhruba 112 milionů USD v kryptoměnách na burze XRP. (Raška, 2024)

Posledním zmíněným trendem je investování do komodit. V roce 2024 byly zaznamenány výrazné růsty jak drahých kovů, tak i zemědělských komodit. Například zlato zaznamenalo růst 30 % za rok, nárůst je zapříčiněn kombinací nákupů centrálních bank, geopolitického napětí a uvolňováním měnových politik. Růst zemědělských komodit byl ovlivněn zhoršujícími se klimatickými podmínkami, příkladem je sucho v Africe a nepříznivé povětrnostní podmínky v Latinské Americe. Kvůli nízké sklizni posílilo kakao o více než 160 % a káva o přibližně 80 % za rok. I nadále jsou očekávány podobné podmínky jako tomu bylo v roce 2024, proto poptávka investorů po komoditách stále roste. (Míšek, 2024)

2 Metodologie práce

Praktická část bakalářské práce je zaměřena na analýzu a komparaci podnikových akcií obchodovatelných na amerických burzách, přičemž je kladen důraz na společnosti, které stabilně vyplácejí dividendu. Analýza a komparace je prováděna ve třech vybraných odvětvích, aby byla zajištěna diverzifikace portfolia.

V první části jsou, na základě teoretických poznatků a zkušeností autora, vybrány tři odvětví po pěti společnostech, které stabilně vyplácejí dividendy a jsou obchodovány na amerických burzách. Ve výběru jsou brány v potaz společnosti, které jsou největší ve svém odvětví dle tržní kapitalizace. O vybraných společnostech je vytvořen stručný popis jejich historie a podnikatelské činnosti. Pro každou vybranou společnost jsou shromážděna relativní finanční data, k určitému datu, z veřejně dostupných zdrojů, jakou jsou Trading 212, Yahoo Finance a Stockanalysis.com. Zjištěná data jsou uspořádána, v navazujícím seskupení, do tabulek podle předem stanovených kritérií, jako jsou: základní informace, tržní kapitalizace, cena akcií, dlouhodobý vývoj tržních cen, P/E, EPS, tržby, zisková marže, rentabilita aktiv, rentabilita vlastního kapitálu, dividendový výnos a dividendový výplatní výměr. Nejzajímavější hodnoty z každého kritéria jsou sepsány a případně podpořeny aktuálními informacemi z ekonomických článků nebo výročních zpráv společností. Následně je vytvořena souhrnná tabulka nejlepších hodnot z jednotlivých analyzovaných kritérií pro lepší přehlednost a pochopení.

V druhé části jsou sepsány doporučení pro stávající a budoucí investory, které plynou z teoretických poznatků a budou podpořeny závěry, které vyplynou z analýzy a komparace jednotlivých společností. Pro lepší formulaci a srozumitelnost je využita umělá inteligence.

3 Charakteristika zvolených podnikových dividendových akcií

Níže jsou uvedeny vybrané společnosti, jejichž akcie, byly vybrány pro analýzu a komparaci. Hlavními podmínkami výběru jsou obchodovatelnost na amerických burzách a stabilní dividendový výnos. Pro dosažení vyšší diverzifikace byly analyzované společnosti vybrány ze tří různých odvětví: letectví a obrana, těžba kovových surovin a farmacie. Výběr je dále zaměřen na největší společnosti v daných odvětvích dle tržní kapitalizace.

3.1 Letectví a obrana

Do tohoto odvětví jsou zahrnuty společnosti, které se zabývají vývojem, výrobou a údržbou leteckých a obranných technologií, jako jsou letadla, tanky, řízené střely, válečné lodě, apod. Významnými společnostmi jsou například GE Aerospace, RTX, Lockheed Martin nebo Boeing. Společnost Boeing však nebyla vybrána, protože aktuálně nevyplácí dividendy. (Boyd, © 2011-2023)

GE Aerospace, Corp. (GE)

Společnost GE Aerospace je samostatná divize americké společnosti General Electric Company, která se specializuje na vývoj, výrobu a údržbu leteckých motorů a souvisejících technologií pro komerční a vojenské účely. Po restrukturalizaci General Electric v roce 2024 zůstala GE Aerospace klíčovým segmentem společnosti a nadále je divize obchodována pod původním tickerem GE. Při restrukturalizaci vznikly další dvě samostatné, veřejně obchodovatelné společnosti GE Verona a GE Healthcare. V současnosti GE Aerospace zaměstnává 52 000 lidí. (GE Aerospace, © 2025)

RTX, Corp. (RTX)

RTX je americká nadnárodní společnost, která byla založena v roce 1934. Po reorganizaci v roce 2023 je společnost složena ze tří hlavních obchodních jednotek: Pratt & Whitney, Collins Aerospace a Raytheon. Pratt & Whitney je zaměřen na návrh a výrobu leteckých motorů a plynových turbín. Collins Aerospace poskytuje letecké systémy pro komerční i vojenská letadla. Raytheon se specializuje na obranné systémy, včetně řízených střel a systémů protivzdušné obrany. V současnosti společnost zaměstnává přibližně 186 000. (RTX Corporation, © 2025)

Lockheed Martin, Corp. (LMT)

Lockheed Martin je americká nadnárodní společnost, která byla založena v roce 1912. Společnost je zaměřena na vývoj a výrobu pokročilých vojenských letadel, raketových systémů, vesmírných technologií a systémů protivzdušné obrany. Mezi nejznámější produkty patří stíhačka F-35 Lightning II, vesmírné systémy Orion či raketové systémy Patriot. V současné době společnost zaměstnává přibližně 121 000 lidí. (Lockheed Martin, © 2025)

TransDigm Group, Inc. (TDG)

TransDigm je americká společnost, která byla založena v roce 1993. Společnost je zaměřena na výrobu vysoce specializovaných leteckých komponentů, systémů a subsystémů. Hlavními výrobky jsou například bezpečnostní systémy, avionické součásti, padáky apod. V současné době společnost zaměstnává přibližně 16 600 lidí. (TransDigm Group, © 2025)

General Dynamics, Corp. (GD)

General Dynamics je americká nadnárodní společnost, která byla založena v roce 1952. Společnost se specializuje na čtyři segmenty: výroba námořních plavidel, včetně ponorek, poskytování komunikačních a informačních technologií, výroba obrněných vozidel a výroba letadel a vesmírných systémů. V současné době společnost zaměstnává přibližně 117 000 lidí. (General Dynamics, © 2025)

3.2 Těžba kovových surovin

Odvětví zahrnuje společnosti, které jsou zaměřeny na těžbu a zpracování kovových surovin, jako je zlato, měď, hliník, železná ruda, nikl, apod. Významnými společnostmi jsou například BHP Group, Rio Tinto, China Shenhua Energy nebo Southern Copper. China Shenhua Energy nebyla vybrána, jelikož je obchodována pouze na hongkongské burze. (CompaniesMarketcap.com, © 2024)

BHP Group Limited (BHP)

BHP Group je australská nadnárodní těžební společnost, která byla založena v roce 1885 a dnes se stala jednou z největších těžebních společností na světě. BHP se zaměřuje na těžbu a prodej železné rudy, mědi, niklu, uhlí a potaše. V současné době společnost zaměstnává 38 962 lidí. (BHP, © 2024)

Rio Tinto PLC (RIO)

Rio Tinto je britsko-australská nadnárodní těžební společnost, která byla založena v roce 1873 a patří mezi největší světové producenty kovů. Společnost se specializuje na těžbu železné rudy, hliníku, mědi, uranu, lithia a dalších surovin. V současné době společnost zaměstnává přes 60 000 lidí. (Rio Tinto, © 2025)

Southern Copper, Corp. (SCCO)

Southern Copper je těžební společnost, která byla založena v roce 1952 s hlavním sídlem v USA. Společnost je ovšem z 88,9 % vlastněna mexickým konglomerátem Grupo México. Southern Copper se zaměřuje především na produkci mědi a dalších cenných kovů, jako jsou molybden, stříbro a zinek. V současné době je ve společnosti zaměstnáno 15 810 lidí. (Grupo México, © 2020)

Freeport-McMoRan, Inc. (FCX)

Freeport-McMoRan je americká těžební společnost, která byla založena v roce 1987. Společnost se specializuje především na těžbu mědi, zlata a molybdenu. V jejím vlastnictví jsou rozsáhlá a dlouhodobá ložiska s významnými zásobami těchto kovů. V současné době je ve společnosti zaměstnáno přibližně 28 500 lidí. (Freeport-McMoRan, © 2025)

Newmont, Corp. (NEM)

Newmont je americká těžební společnost, která byla založena v roce 1921 americkým podnikatelem Williamem Boycem Thompsonem. Společnost je největší světovou společností zabývající se těžbou zlata a jediným zlatým producentem, který je zahrnut v S&P 500. Kromě zlata se společnost zaměřuje také na těžbu mědi, stříbra, zinku a olova. V současné době společnost zaměstnává přibližně 22 200 lidí. (Newmont, © 2025)

3.3 Farmacie

Odvětví zahrnuje společnosti, které se zaměřují na vývoj, výrobu a distribuci celé řady zdravotnických produktů, především léčiv. Významnými společnostmi jsou například Eli Lilly, Johnson & Johnson, Novo Nordisk nebo Roche, ta však nebyla vybrána, jelikož je obchodována pouze na švýcarské burze. (Law Insider, © 2013-2025)

Eli Lilly, Corp. (LLY)

Eli Lilly je americká farmaceutická společnost založena již v roce 1876. Firma je známá svým

zaměřením na výzkum a vývoj inovativních léčiv, především v oblastech diabetu, onkologie, imunologie, neurověd a kardiovaskulárních onemocnění. Společnost je jedním z největších výrobců inzulínu na světě. V současné době zaměstnává okolo 47 000 lidí. (Eli Lilly, © 2025)

Johnson & Johnson, Inc. (JNJ)

Johnson & Johnson je americká nadnárodní korporace založena v roce 1886. Společnost je jednou z největších a nejznámějších zdravotnických firem na světě, která působí ve dvou hlavních segmentech: farmaceutika a zdravotnická zařízení. V současné době společnost zaměstnává přibližně 138 100 lidí. (Johnson & Johnson, © 2025)

Novo Nordisk A/S (NVO)

Novo Nordisk je dánská nadnárodní farmaceutická společnost, která byla založena v roce 1923. Společnost je světovým lídrem ve vývoji a výrobě léčiv pro léčbu diabetu, obezity, hemofilie a růstových poruch. Je známá především díky svým inovativním inzulínovým přípravkům, které jsou používány po celém světě. Ve společnosti je v současné době zaměstnáno přes 77 000 lidí. (Novo Nordisk A/S, © 2025)

AbbVie, Inc. (ABBV)

AbbVie je americká farmaceutická společnost, která vznikla v roce 2013 oddělením od společnosti Abbott Laboratories. Společnost je zaměřena na výzkum, vývoj a výrobu inovativních léčiv, zejména v oblastech imunologie, onkologie, neurověd a estetické medicíny. V současné době společnost zaměstnává přibližně 55 000 lidí. (AbbVie, © 2025)

AstraZeneca PLC (AZN)

AstraZeneca je britsko-švédská nadnárodní farmaceutická společnost. Byla založena v roce 1999 sloučením švédské firmy Astra AB a britské Zeneca Group. Společnost je považována za přední světové výrobce léčiv zaměřených na onkologii, kardiovaskulární a metabolická onemocnění, respirační onemocnění, imunologii a vakcíny. V současné době společnost zaměstnává okolo 92 900 lidí. (AstraZeneca, © 2025)

4 Analýza a komparace vybraných dividendových akcií

U vybraných titulů byla provedena analýza a komparace podle vymezených kritérií, kterými byly: tržní kapitalizace společností, ceny akcií, vývoj cen akcií v dlouhodobém období, EPS, P/E, tržby, zisková marže, rentabilita aktiv, rentabilita vlastního kapitálu, dividendový výnos, dividendový výplatní poměr. Všechny níže uvedené tržní ceny jsou uvedeny, popřípadě převedeny na USD s platností kurzu k 21. 02. 2025. Data byla převzata z webů Trading 212 (2006-2025), Yahoo! Finance (2025) a Stock Analysis (2025).

4.1 Základní informace o vybraných společnostech

V tabulce 1 je uveden souhrn základních informací o společnostech, které byly získány na investičním brokerovi Trading 212 (2025) a webové stránce StockAnalysis.com (2025). Použitá data jsou platná k 21. 02. 2025.

Tabulka 1: Základní informace

Název společnosti	Kód ISIN	Počet zaměstnanců	Počet akcií	Země
Letectví a obrana				
GE Aerospace	US3696043013	53 000	1 093 000 000	USA
RTX	US75513E1010	186 000	1 333 200 000	USA
Lockheed Martin	US5398301094	121 000	237 500 000	USA
TransDigm Group	US8936411003	16 600	56 080 000	USA
General Dynamics	US3695501086	117 000	274 393 000	USA
Těžba kovových surovin				
BHP Group	US0886061086	38 962	5 065 000 000	Austrálie
Rio Tinto	US7672041008	60 000	1 621 400 000	VB/Austrálie
Southern Copper	US84265V1052	15 810	782 900 000	USA
Freeport-McMoRan	US35671D8570	28 500	1 438 000 000	USA
Newmont	US6516391066	31 600	1 147 000 000	USA
Farmacie				
Eli Lilly	US5324571083	43 000	901 000 000	USA
Johnson & Johnson	US4781601046	138 100	2 407 298 000	USA
Novo Nordisk	US6701002056	77 000	4 452 300 000	Dánsko
AbbVie	US00287Y1091	55 000	1 769 000 000	USA
AstraZeneca	US0463531089	89 900	1 551 000 000	VB/Švédsko

Zdroj: Vlastní zpracování

Z uvedených kódu ISIN je zřejmé, že veškeré akcie společností jsou kótovány na amerických burzách, převážně NYSE. Pouze společnost AstraZeneca je kótována na burze NASDAQ. Přestože jsou akcie obchodovány na amerických burzách, v analýze jsou zastoupeny i společnosti z jiných zemí, jako například britsko-švédská AstraZeneca nebo Novo Nordisk z Dánska. Podle počtu emitovaných akcií jasně dominuje společnost BHP Group. Vysoký počet akcií je zapříčiněn sjednocením dvou samostatných entit na jednotnou mateřskou společnost BHP Group Limited v roce 2022. (BHP, 2023) Nejméně vydaných akcií má společnost TransDigm. Nejvíce zaměstnanců má společnost RTX, naopak nejméně má společnost Southern Copper.

4.2 Tržní kapitalizace

Kritérium tržní kapitalizace je uvedeno v tabulce 2. Data jsou platná k 21. 2. 2025 a meziroční změny jsou porovnávány s daty k 21. 2. 2024. Data byla získána z webové stránky StockAnalysis.com (2025).

Tabulka 2: Tržní kapitalizace

Název společnosti	Tržní kapitalizace	Meziroční změna v %
Letectví a obrana		
GE Aerospace	214 480 000 000	43,24
RTX	164 240 000 000	34,14
Lockheed Martin	103 740 000 000	0,55
TransDigm Group	72 360 000 000	14,69
General Dynamics	65 610 000 000	-10,18
Těžba kovových surovin		
BHP Group	133 430 000 000	-12,68
Rio Tinto	109 690 000 000	-1,33
Southern Copper	73 970 000 000	16,39
Freeport-McMoRan	53 140 000 000	-7,74
Newmont	51 080 000 000	90,93
Farmacie		
Eli Lilly	828 397 000 000	16,88
Johnson & Johnson	390 760 000 000	2,70
Novo Nordisk	391 830 000 000	-26,13
AbbVie	356 740 000 000	16,60
AstraZeneca	229 500 000 000	10,50

Zdroj: Vlastní zpracování

Jak je vidět v tabulce 2, nejvyšší tržní kapitalizaci má společnost Eli Lilly, více než dvojnásobnou oproti druhé největší společnosti Johnson & Johnson. Eli Lilly je řazena do 20. nejhodnotnějších společností na světě. (Nasdaq, © 2025) V porovnání mají farmaceutické společnosti nejvyšší tržní kapitalizace oproti zbylým dvou odvětvím. Nejnižší tržní kapitalizaci má společnost Newmont, avšak tato společnost zaznamenala nejvyšší meziroční nárůst tržní kapitalizace, přes 90 %. Dále velký nárůst kapitalizace, přes 30 %, zaznamenaly společnosti GE Aerospace a RTX. Naopak největší propad tržní kapitalizace je u společnosti Novo Nordisk, která za rok ztratila přes čtvrtinu své hodnoty.

4.3 Ceny akcií

V tabulce 3 je uvedena cena jednotlivých akcií v USD a jejich meziroční změna v procentech. Data byla získána na webové stránce Yahoo.Finance.com (2025) a jsou aktuální k 21.02.2025 a porovnány s daty k 21. 02. 2024.

Tabulka 3: Ceny akcií

Název společnosti	Cena akcie	Meziroční změna v %
Letectví a obrana		
GE Aerospace	199,83	68,48
RTX	123,29	35,51
Lockheed Martin	440,72	3,88
TransDigm Group	1 290,13	11,31
General Dynamics	243,06	-9,62
Těžba kovových surovin		
BHP Group	51,44	-11,46
Rio Tinto	63,53	-3,63
Southern Copper	92,91	14,05
Freeport-McMoRan	36,98	-3,04
Newmont	45,33	36,58
Farmacie		
Eli Lilly	873,68	15,62
Johnson & Johnson	162,30	2,81
Novo Nordisk	88,08	-27,48
AbbVie	202,08	15,38
AstraZeneca	74,22	14,11

Zdroj: Vlastní zpracování

Z tabulky 3 je zřetelné, že nejdražší akcie má společnost TransDigm s hodnotou okolo 1 290 USD. Vysoká cena je zapříčiněna kombinací nízkého počtu akcií, viz. tabulka 1, a vysokým růstem v uplynulých letech, viz. tabulka 4. Přičemž společnost zatím nepřistoupila k žádnému štěpení akcií. Dále vysokou cenu akcie má společnost Eli Lilly, zde je důležité brát v potaz, že se jedná o jednu z nejhodnotnějších společností na světě. Naopak nejnižší ceny akcií mají těžbařské společnosti, jejichž hodnota nepřesahuje 100 amerických dolarů, přičemž nejnižší cenu akcie má společnost Freeport-McMoRan. Nejvyšší meziroční nárůst ceny akcie zaznamenala společnost GE Aerospace. Nejvyšší meziroční propad ceny akcie zaznamenala společnost Novo Nordisk, především v druhé polovině roku 2024, v důsledku špatných výsledků jejich léku na hubnutí CagriSema, kolem kterého bylo více očekávání. (Gilchrist, 2024)

Pro pochopení výnosového potenciálu u akcií je potřeba nahlížet na investování do akcií v dlouhodobém horizontu. Proto byla vytvořena tabulka 4, která zohledňuje dlouhodobější změnu akcií v 10letém horizontu (2015-2025). Toto portfolio je určeno i k lepší komparaci jednotlivých společností, jelikož zobrazuje růstový trend společností v delším časovém úseku. Současné ceny jsou porovnány s daty od 21. 02. 2015 do 21. 02. 2025.

V níže uvedené tabulce 4 byl dopočítán dlouhodobý vývoj cen akcií v desetiletém období. V prvé řadě je důležité zmínit, že žádná z analyzovaných akcií se v dlouhodobém horizontu nenachází ve ztrátové pozici, tedy každá z akcií přináší investorům určitou výši průměrného ročního zhodnocení. Nejvyšší procentuální nárůst ceny akcie zaznamenala společnost Eli Lilly, která za 10 let vzrostla o 1 115,47 %, což odpovídá průměrnému ročnímu zhodnocení 111,55 %. Tento nárůst představuje značný rozdíl oproti ostatním analyzovaným akciím. Vysoký růst ceny akcie oproti ostatním zaznamenala také společnost TransDigm, která vzrostla o 503,63 %. Naopak nejmenší nárůsty cen akcií měly společnosti BHP Group a Rio Tinto, které v průměrném ročním zhodnocení zaznamenaly nárůst pouze do 3 %. Zde je vidět provázanost mezi těžebními společnostmi a vývoj cen komodit, které primárně těží. Společnosti BHP Group a Rio Tinto se totiž zaměřují především na těžbu železné rudy, která v posledních letech zaznamenala výrazný pád vlivem poklesu poptávky z Číny, která je hlavním odběratelem. (Zhang a Dela Cruz, 2021) Naopak společnost Southern Copper, nejvýnosnější z těžebních společností, zaznamenala procentuální nárůst ceny akcie o 211,05 %, což představuje průměrné roční zhodnocení 21,10 %. Společnost se primárně zaměřuje na těžbu mědi, ta v posledních letech na komoditní burze velmi posílila, díky zvýšené poptávce po projektech obnovitelných

zdrojů energií a elektrických vozidlech, kde měď zastává nedílnou součást výroby. (EES Cable, 2023) Za zmínění stojí také společnost Novo Nordisk, která v krátkodobém období zažila největší propad, viz. tabulka 3, avšak v dlouhodobém období měla třetí nejvyšší nárůst ceny akcie.

Tabulka 4: Vývoj ceny akcií v DO (2015-2025)

Název společnosti	Současná tržní cena	Tržní cena 2015	Změna v %	Průměrné roční zhodnocení v %
Letectví a obrana				
GE Aerospace	199,83	120,85	65,35	6,54
RTX	123,29	78,11	57,84	5,78
Lockheed Martin	440,72	203,99	116,05	11,60
TransDigm Group	1 290,13	213,73	503,63	50,36
General Dynamics	243,06	142,24	70,88	7,09
Těžba kovových surovin				
BHP Group	51,44	45,03	14,23	1,42
Rio Tinto	63,53	49,94	27,21	2,72
Southern Copper	92,91	29,87	211,05	21,10
Freeport-McMoRan	36,98	21,28	73,78	7,38
Newmont	45,33	25,58	77,21	7,72
Farmacie				
Eli Lilly	873,68	71,88	1 115,47	111,55
Johnson & Johnson	162,3	100,26	61,88	6,19
Novo Nordisk	88,08	23,77	270,55	27,06
AbbVie	202,08	61,30	229,66	22,97
AstraZeneca	74,22	34,29	116,45	11,64

Zdroj: Vlastní zpracování

4.4 Ukazatel EPS

V tabulce 5 byl dopočítán poměrový ukazatel EPS, v překladu zisk na akcii, který je vypočítán podílem čistého zisku a počtem akcií v oběhu. Data jsou platná k 21. 02. 2025 a ukazatel EPS je uveden v USD. Nejvyšší EPS má společnost TransDigm. Zajímavé je, že společnost má nejnižší čistý zisk, avšak vlivem nízkého počtu akcií v oběhu dosahuje ukazatel vysokých hodnot. Naopak nejnižší EPS má společnost Freeport-McMoRan, která má druhý nejnižší čistý zisk, ale mnohem více akcií v oběhu. Druhé nejnižší EPS má BHP Group, zde je velmi zajímavé, že i přes relativně vysoký čistý zisk má společnost nízké EPS, vlivem vysokého počtu akcií v oběhu.

Tabulka 5: Ukazatel EPS

Název společnosti	Čistý zisk	Počet akcií	EPS
Letectví a obrana			
GE Aerospace	6 556 000 000	1 093 000 000	5,9982
RTX	4 774 000 000	1 333 200 000	3,5809
Lockheed Martin	5 336 000 000	237 500 000	22,4674
TransDigm Group	1 644 000 000	56 080 000	29,3153
General Dynamics	3 782 000 000	274 393 000	13,7832
Těžba kovových surovin			
BHP Group	11 386 000 000	5 065 000 000	2,2480
Rio Tinto	11 552 000 000	1 621 400 000	7,1247
Southern Copper	3 376 800 000	782 900 000	4,3132
Freeport-McMoRan	1 883 000 000	1 438 000 000	1,3095
Newmont	3 348 000 000	1 147 000 000	2,9189
Farmacie			
Eli Lilly	10 590 000 000	901 000 000	11,7536
Johnson & Johnson	14 066 000 000	2 407 298 000	5,8431
Novo Nordisk	14 138 320 000	4 452 300 000	3,1755
AbbVie	4 238 000 000	1 769 000 000	2,3957
AstraZeneca	7 035 000 000	1 551 000 000	4,5358

Zdroj: Vlastní zpracování

4.5 Ukazatel P/E

V tabulce 6 byl dopočítán ukazatel P/E, který vyjadřuje, kolik jsou investoři ochotni zaplatit za jeden dolar zisku společnosti. Vypočten je podílem tržní ceny akcie a ziskem na akcii (EPS). Ceny akcií jsou platné k datu 21. 02. 2025. Nejvyšší P/E mají farmaceutické společnosti AbbVie a Eli Lilly, což znamená, že jejich zisk je vzhledem k ceně akcií nízký a akcie jsou drahé. Takto vysoké P/E dále naznačuje velká očekávání investorů v ještě vyšší růst cen akcií. Naopak nejnižší P/E má společnost Rio Tinto, což je způsobeno relativně vysokým ziskem na akcii oproti její tržní ceně, akcie je tedy levná. Zajímavé P/E má také společnost TransDigm, která i přes největší zisk na akcii má třetí nejvyšší P/E vlivem velmi vysoké tržní ceny akcie.

Tabulka 6: Ukazatel P/E

Název společnosti	Cena akcie	EPS	P/E
Letectví a obrana			
GE Aerospace	199,83	5,9982	33,3152
RTX	123,29	3,5809	34,4303
Lockheed Martin	440,72	22,4674	19,6160
TransDigm Group	1 290,13	29,3153	44,0088
General Dynamics	243,06	13,7832	17,6346
Těžba kovových surovin			
BHP Group	51,44	2,2480	22,8828
Rio Tinto	63,53	7,1247	8,9169
Southern Copper	92,91	4,3132	21,5409
Freeport-McMoRan	36,98	1,3095	28,2398
Newmont	45,33	2,9189	15,5297
Farmacie			
Eli Lilly	873,68	11,7536	74,3329
Johnson & Johnson	162,30	5,8431	27,7765
Novo Nordisk	88,08	3,1755	27,7373
AbbVie	202,08	2,3957	84,3511
AstraZeneca	74,22	4,5358	16,3632

Zdroj: Vlastní zpracování

4.6 Tržby

Tržby analyzovaných akcií jsou znázorněny v tabulce 7. Tržby jsou uvedeny za rok 2024 a je zde zahrnuta i meziroční změna, tedy procentuální rozdíl oproti roku 2023. Nejvyšší tržby za uplynulý rok měla společnost Johnson & Johnson, avšak zde nedošlo k nijak velké změně oproti minulému roku. Naopak nejmenší tržby měla společnost TransDigm, zde však došlo k relativně vysokému nárůstu oproti minulému roku. Nejvyšší meziroční nárůst zaznamenala společnost Newmont, především v důsledku růstu cen zlata na trzích. (Leicht, 2024) Nejmenší meziroční nárůst měly naopak společnosti BHP a Rio Tinto, opět lze zde konstatovat, že s poklesem tržeb těchto společností souvisí kolísání komodit na trzích.

Tabulka 7: Tržby vybraných společností

Název společnosti	Tržby	Meziroční změna v %
Letectví a obrana		
GE Aerospace	38 702 000 000	9,48
RTX	80 738 000 000	17,15
Lockheed Martin	71 043 000 000	5,14
TransDigm Group	8 157 000 000	17,03
General Dynamics	47 716 000 000	12,88
Těžba kovových surovin		
BHP Group	53 971 000 000	-2,63
Rio Tinto	53 658 000 000	-0,71
Southern Copper	11 433 400 000	15,59
Freeport-McMoRan	25 455 000 000	11,38
Newmont	18 682 000 000	58,16
Farmacie		
Eli Lilly	45 042 700 000	31,99
Johnson & Johnson	88 821 000 000	4,30
Novo Nordisk	40 656 420 000	25,03
AbbVie	56 334 000 000	3,71
AstraZeneca	54 073 000 000	18,04

Zdroj: Vlastní zpracování

4.7 Zisková marže

Zisková marže je v procentech znázorněna v tabulce 8. Ukazatel je vypočítán podílem získaných tržeb a čistého zisku společnosti. Výsledkem je poté procentuální podíl zisku na celkových tržbách, který ukazuje, jak efektivně firma vydělává. Data byla získána za rok 2024. Nejvyšší ziskovou marži má společnost Novo Nordisk, přičemž společnost nemá ani tak vysoké tržby, ale její čistý zisk je nejvyšší z vybraných akcií. Naopak nejnižší ziskovou marži má společnost RTX, zde lze vidět opak, společnost má nejvyšší tržby, ale výroba společnosti je spojena s vysokými náklady, tedy čistý zisk je relativně nízký. Za zmínku stojí i společnost Freeport-McMoRan, která je v kontrastu s ostatními těžebními společnostmi, kdy ostatní společnosti mají relativně vysoké ziskové marže, avšak tato společnost má jednu z nejnižších.

Tabulka 8: Zisková marže vybraných společností

Název společnosti	Čistý zisk	Tržby	Zisková marže v %
Letectví a obrana			
GE Aerospace	6 556 000 000	38 702 000 000	16,94
RTX	4 774 000 000	80 738 000 000	5,91
Lockheed Martin	5 336 000 000	71 043 000 000	7,51
TransDigm Group	1 644 000 000	8 157 000 000	20,15
General Dynamics	3 782 000 000	47 716 000 000	7,93
Těžba kovových surovin			
BHP Group	11 386 000 000	53 971 000 000	21,10
Rio Tinto	11 552 000 000	53 658 000 000	21,53
Southern Copper	3 376 800 000	11 433 400 000	29,53
Freeport-McMoRan	1 883 000 000	25 455 000 000	7,40
Newmont	3 348 000 000	18 682 000 000	17,92
Farmacie			
Eli Lilly	10 590 000 000	45 042 700 000	23,51
Johnson & Johnson	14 066 000 000	88 821 000 000	15,84
Novo Nordisk	14 138 320 000	40 656 420 000	34,78
AbbVie	4 238 000 000	56 334 000 000	7,52
AstraZeneca	7 035 000 000	54 073 000 000	13,01

Zdroj: Vlastní zpracování

4.8 Rentabilita aktiv

V tabulce 9 je v procentech dopočítána rentabilita aktiv (ROA), která vyjadřuje, jak efektivně podnik využívá svá aktiva k dosažení zisku. Vypočítána je jako podíl čistého zisku a celkových aktiv společnosti. Nejvyšší ROA má společnost Novo Nordisk, díky relativně vysokému čistému zisku a nízkou hodnotou celkových aktiv. Tedy společnost má vysokou efektivitu a ziskovost vzhledem k velikosti jejích aktiv. Nejnižší ROA má naopak společnost RTX, tady lze vidět nízký čistý zisk oproti obrovským hodnotám celkových aktiv. Celkově společnosti, které spadají pod letecký a obranný průmysl mají nízkou hodnotu ROA, vlivem vysoké kapitálové náročnosti tohoto odvětví.

Tabulka 9: Rentabilita aktiv (ROA)

Název společnosti	Čistý zisk	Celková aktiva	ROA v %
Letectví a obrana			
GE Aerospace	6 556 000 000	123 140 000 000	5,32
RTX	4 774 000 000	162 861 000 000	2,93
Lockheed Martin	5 336 000 000	55 617 000 000	9,59
TransDigm Group	1 644 000 000	21 515 000 000	7,64
General Dynamics	3 782 000 000	55 880 000 000	6,77
Těžba kovových surovin			
BHP Group	11 386 000 000	100 722 000 000	11,30
Rio Tinto	11 552 000 000	102 786 000 000	11,24
Southern Copper	3 376 800 000	18 713 500 000	18,04
Freeport-McMoRan	1 883 000 000	54 848 000 000	3,43
Newmont	3 348 000 000	56 349 000 000	5,94
Farmacie			
Eli Lilly	10 590 000 000	78 714 900 000	13,45
Johnson & Johnson	14 066 000 000	180 104 000 000	7,81
Novo Nordisk	14 138 320 000	65 211 300 000	21,68
AbbVie	4 238 000 000	135 161 000 000	3,14
AstraZeneca	7 035 000 000	104 035 000 000	6,76

Zdroj: Vlastní zpracování

4.9 Rentabilita vlastního kapitálu

V tabulce 10 je v procentech dopočítán ukazatel ROE, který vyjadřuje efektivitu společnosti, s jakou vytváří zisk z vlastního kapitálu. Vypočítán je podílem čistého zisku a vlastního kapitálu. Nejvyšší hodnotu ROE má společnost AbbVie, pravděpodobně vlivem nízkého vlastního kapitálu oproti jejímu čistému zisku. Nejnižší ukazatel ROE má společnost RTX, což je pravděpodobně zapříčiněno velmi vysokým vlastním kapitálem oproti nízkému čistému zisku této společnosti. U společnosti TransDigm je zajímavé, že její vlastní kapitál je záporný, tedy tento ukazatel je zde nevalidní. Záporný vlastní kapitál lze odůvodnit nakumulovanou ztrátou společnosti z minulých let.

Tabulka 10: Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

Název společnosti	Čistý zisk	Vlastní kapitál	ROE v %
Letectví a obrana			
GE Aerospace	6 556 000 000	19 565 000 000	33,51
RTX	4 774 000 000	61 958 000 000	7,71
Lockheed Martin	5 336 000 000	6 333 000 000	84,26
TransDigm Group	1 644 000 000	-6 258 000 000	N/A
General Dynamics	3 782 000 000	22 063 000 000	17,14
Těžba kovových surovin			
BHP Group	11 386 000 000	49 597 000 000	22,96
Rio Tinto	11 552 000 000	57 965 000 000	19,93
Southern Copper	3 376 800 000	9 238 100 000	36,55
Freeport-McMoRan	1 883 000 000	28 778 000 000	6,54
Newmont	3 348 000 000	30 109 000 000	11,12
Farmacie			
Eli Lilly	10 590 000 000	14 271 600 000	74,20
Johnson & Johnson	14 066 000 000	71 490 000 000	19,68
Novo Nordisk	14 138 320 000	20 088 040 000	70,38
AbbVie	4 238 000 000	3 364 000 000	125,98
AstraZeneca	7 035 000 000	40 871 000 000	17,21

Zdroj: Vlastní zpracování

4.10 Dividendový výnos

V tabulce 11 je v procentech dopočítán dividendový výnos, označován také jako DY, který vyjadřuje, jakou částku investor získá z dividend v poměru k ceně akcie. Pro výpočet byly použity tržní ceny akcií platné k 21. 02. 2025 a dividendy, u nichž připadl Ex-date, den rozhodný pro nárok na dividendu, na rok 2024. Viditelně nejvyšší roční dividendu, vlivem vysoké ceny akcie má společnost TransDigm, ostatní roční dividendy se pohybují do 13 USD. Nejvyšší dividendový výnos má společnost Rio Tinto. Druhý nejvyšší dividendový výnos, i přes zmíněnou vysokou cenu akcie, má společnost TransDigm. Naopak nejnižší, relativně obdobný, dividendový výnos mají společnosti GE Aerospace a Eli Lilly.

Tabulka 11: Dividendový výnos (DY)

Název společnosti	Roční dividenda	Cena akcie	DY v %
Letectví a obrana			
GE Aerospace	1,12	199,83	0,56
RTX	2,48	123,29	2,01
Lockheed Martin	12,75	440,72	2,89
TransDigm Group	75,00	1 290,13	5,81
General Dynamics	5,58	243,06	2,30
Těžba kovových surovin			
BHP Group	2,92	51,44	5,68
Rio Tinto	4,34	63,53	6,83
Southern Copper	2,08	92,91	2,24
Freeport-McMoRan	0,60	36,98	1,62
Newmont	1,00	45,33	2,21
Farmacie			
Eli Lilly	5,20	873,68	0,60
Johnson & Johnson	4,91	162,30	3,03
Novo Nordisk	1,44	88,08	1,64
AbbVie	6,20	202,08	3,07
AstraZeneca	1,48	74,22	1,99

Zdroj: Vlastní zpracování

4.11 Dividendový výplatní poměr

V tabulce 12 je v procentech dopočítán dividendový výplatní poměr (DPR), který vyjadřuje, jaký podíl zisku společnosti je vyplácen akcionářům formou dividend. Vypočten je jako podíl mezi roční dividendou na akcii a ziskem na akcii (EPS). Nejmenší DPR mají společnosti GE Aerospace a AstraZeneca, zde lze říci, že společnosti pravděpodobně upřednostňují reinvestování svého zisku před vysokým vyplácením dividend akcionářům. Naopak nejvyšší DPR, mají společnosti AbbVie a TransDigm, které vyplácejí více na dividendách, než kolik vydělají, což naznačuje, že dividendy jsou financovány z jiných zdrojů než čistého zisku. Přičemž tento stav nemusí být dlouhodobě udržitelný. Za zmínění stojí i společnost Johnson & Johnson, která je řazena do tzv. dividendových králů, tedy společností, které konstantně 50 let vyplácejí dividendy. Její DPR je pod hodnotou 100 %, společnost je tedy schopna vyplácet dividendy ze svého čistého zisku, přičemž je zde prostor pro navyšování dividend v dalších letech i při obdobné výši čistého zisku.

Tabulka 12: Dividendový výplatní poměr (DPR)

Název společnosti	Roční dividendanda	EPS	DPR v %
Letectví a obrana			
GE Aerospace	1,12	5,9982	18,67
RTX	2,48	3,5809	69,26
Lockheed Martin	12,75	22,4674	56,75
TransDigm Group	75,00	29,3153	255,84
General Dynamics	5,58	13,7832	40,48
Těžba kovových surovin			
BHP Group	2,92	2,2480	129,89
Rio Tinto	4,34	7,1247	60,91
Southern Copper	2,08	4,3132	48,22
Freeport-McMoRan	0,60	1,3095	45,82
Newmont	1,00	2,9189	34,26
Farmacie			
Eli Lilly	5,20	11,7536	44,24
Johnson & Johnson	4,91	5,8431	84,03
Novo Nordisk	1,44	3,1755	45,35
AbbVie	6,20	2,3957	258,80
AstraZeneca	1,48	4,5358	32,63

Zdroj: Vlastní zpracování

4.12 Celkové zhodnocení

Ve finální tabulce 13 je uvedeno souhrnné vyhodnocení všech sledovaných kritérií, přičemž byly vždy vybrány, nejlepší hodnoty z jednotlivých analyzovaných kritérií. Výpočty byly opět provedeny na základě údajů platných k 21. 02. 2025.

Nejvyšší tržní kapitalizace má ve výši 828 397 000 000 USD společnost Eli Lilly, tato společnost má i nejvyšší růst akcie v dlouhodobém období, okolo 1 115 %. V meziročním srovnání má nejvyšší růst ceny akcie společnost GE Aerospace s 68,48 %. Nejvyšší zisk na akcii (EPS) má společnost TransDigm s hodnotou 29,3153. U ukazatele P/E byly vybrány dvě společnosti, jelikož je zde důležitý úhel pohledu. Pokud je investor zaměřen na hledání levných akcií, nejlepší hodnotu 8,9169 má společnost Rio Tinto. Pokud je však investor ochotný kupovat drahé akcie s vidinou pokračujícího růstu, nejlepší hodnotu 84,3511 má společnost AbbVie. Nejvyšší tržby ve výši 88 821 000 000 USD má společnost Johnson & Johnson. Nejvyšší hodnotu ziskové marže 34,78 % a rentability aktiv (ROA) 21,68 % má společnost Novo Nordisk. Nejvyšší hodnotu ROE ve výši 125,98 % má společnost AbbVie. Nejvyšší

dividendový výnos má společnost Rio Tinto. V posledním kritériu, dividendovém výplatním výměru (DPR), byly vybrány opět dvě společnosti, plus nebyly brány v potaz hodnoty nad 100 %. Pokud je investor zaměřen na společnosti, které spíše upřednostňují výplatu zisku akcionářům, nejlepší hodnotu ve výši 84,03 % má společnost Johnson & Johnson. Pokud však investor preferuje společnosti, které z větší části reinvestují svůj zisk, nejlepší hodnotu má ve výši 18,67 % společnost GE Aerospace

Tabulka 13: Celkové zhodnocení

Analyzovaná kritéria	Název společnosti	Nejlepší hodnoty	Odvětví
Tržní kapitalizace	Eli Lilly	\$828 397 000 000	Farmacie
Meziroční růst akcie	GE Aerospace	68,48 %	Letectví a obrana
Růst akcie v DO	Eli Lilly	1115,47 %	Farmacie
EPS	TransDigm	29,3153	Letectví a obrana
P/E	Abbvie, Rio Tinto	84,3511; 8,9169	Farmacie/Těžba kovových surovin
Tržby	Johnson & Johnson	\$88 821 000 000	Farmacie
Zisková marže	Novo Nordisk	34,78 %	Farmacie
ROA	Novo Nordisk	21,68 %	Farmacie
ROE	Abbvie	125,98 %	Farmacie
Dividendový výnos	Rio Tinto	6,83 %	Těžba kovových surovin
DPR <0;100>	Johnson & Johnson, GE Aerospace	84,03 %; 18,67 %	Farmacie/Letectví a obrana

Zdroj: Vlastní zpracování

5 Formulace doporučení pro investory

V první řadě je důležité si uvědomit, že investování do akcií představuje nespočet možností, kam mohou investoři vložit své peněžní prostředky pro zhodnocení. S tím jsou spjaty otázky ohledně výnosu, rizika a likvidity. Každý investor by si zpočátku měl rozmyslet, jaké riziko je ochoten podstoupit při investování a jaký výnos od investice očekává. Pro co největší eliminaci rizika je důležité, aby investor dbal na diverzifikaci, tedy aby rozložil své finanční prostředky do více společností, například z různých odvětví, a nesázel pouze na jedinou kartu. Právě proto byly v této práci analyzovány různé akcie společností ze tří odvětví, aby byly vytvořeny podmínky pro vyšší diverzifikaci. Avšak je důležité upozornit, že neexistuje žádná společnost nebo dokonce odvětví, které by zajišťovalo neustálý růst. Do všech subjektů akciového trhu se mohou propisovat vnitřní a vnější vlivy, jako například nesplnění predikovaných zisků společnosti za daný kvartál nebo nepříznivá zpráva o vývoji některého z makroekonomických ukazatelů státu, do kterého daná společnost nebo odvětví spadají, které mohou způsobit propad akcií. Proto důležitým doporučením pro investory je, aby nahlíželi na investování v dlouhodobém horizontu a unáhleně nereagovali na krátkodobé výkyvy cen akcií. Z analýzy je viditelné, že některé akcie byly v krátkodobém období ve ztrátové pozici, avšak v dlouhodobém horizontu se už ve ztrátě žádná akcie nenacházela. Příkladem může být jedna z analyzovaných společností Novo Nordisk, která vlivem špatných výsledků, ohledně jejího produktu zažila krátkodobý strmý pád, ale v dlouhodobém období je řazena k těm nejlepším.

S krátkodobými výkyvy je spojeno i další doporučení. Při investování do akcií není vhodné soustředit se pouze na aktuální trend společnosti. Místo toho by měla být analyzována vnitřní hodnota společnosti, která vychází z její finanční stability, růstového potenciálu a dlouhodobé ziskovosti. K tomu mohou pomoci klíčové ukazatele fundamentální analýzy jako jsou například P/E, zisková marže nebo rentabilita vlastního kapitálu (ROE). Dobrým příkladem je společnost TransDigm, jejíž akcie jsou v komparaci řazeny k těm nejvýnosnějším za dlouhodobé období. Avšak ukazatel ROE ani nelze analyzovat, z důvodu záporného vlastního kapitálu, což naznačuje finanční nestabilitu vlivem naakumulované ztráty z předešlých let. Odstrašující může být i vysoká hodnota dividendového výplatního poměru. Přestože společnost vyplácí vysoké dividendy, její dividendová politika je v tomto směru dlouhodobě neudržitelná. Tedy investory by měla zajímat nejen vnitřní hodnota společnosti, ale také její dividendová politika, především pokud je cíleno na dividendové akcie. Z některých komparovaných společností je viditelné, že vysoká dividendy nemusí být vhodným signálem pro potencionální investici. Některé společnosti, jako například zmíněna TranDigm nebo AbbVie, sice vyplácejí akcionářům

vysoké dividendy, ale společnosti nejsou schopny hradit dividendy ze svého zisku. Naopak společnosti, jako například AstraZeneca nebo Southern Copper, vyplácejí sice nižší dividendy, oproti předchozím dvou, ale jejich dividendová politika je mnohem stabilnější.

Z 15 komparovaných akcií byla vidět převaha společností především z odvětví farmacie a letecko-obranného průmyslu, naopak těžební společnosti jsou spíše v pozadí. Toto lze odůvodnit tím, že první dvě odvětví jsou vysoce inovativní a je zde, z investorského pohledu, stále velký potenciál do budoucnosti. Dále je důležité zmínit, že společnosti vlastní velké know-how a je zde velmi malý prostor pro nové společnosti, které by se chtěli v těchto odvětvích prosadit. Naopak u těžebních společností je problém, že jsou velmi vázané komoditami, které těží. Není zde příliš prostoru pro vytváření nových inovací a zefektivňování jejich podnikové činnosti, naopak s ubývajícimi zásobami nerostných surovin je stále obtížnější hledat nová naleziště. I přes tyto negativa jsou těžební společnosti dobrým obohacením portfolia, především z důvodu jejich relativně vysokých dividend, jako například u společnosti BHP a Rio Tinto. Dále některé těžební společnosti, jako například analyzovaná Newmont, mohou sloužit jako ochrana před inflací, právě díky vázanosti na komodity. Zmíněná společnost je zaměřena především na těžbu zlata, které jakožto cenný kov v dobách vysoké inflace a nejistoty slouží jako uchovatel hodnoty, tudíž růstem ceny zlata rostou i tržby Newmont. Navíc investicí do této společnosti plyne dividenda, které by u držby zlata nebyla možná.

Posledním doporučením, podle autora práce, je zachování chladné hlavy, tedy nenechat se unést emocemi a rozhodovat se na základě faktů a vlastní analýzy. Zde lze propojit všechna dosavadní vyřčená doporučení. Správný investor by se měl vyhnout impulzivním nákupům či prodejům vlivem emocí jen kvůli krátkodobým výkyvům trhu, jelikož volatilita je běžnou součástí investování. Místo sledování denních pohybů je potřeba se soustředit na dlouhodobý vývoj a fundamenty společností. Současná situace je zdařilým příkladem nestabilní situace na akciovém trhu, denně jsou investoři bombardováni novými zprávami o vývoji geopolitické situace a začínající celní válce mezi USA a dalšími státy ve světě. V mnoha investorech to vyvolává paniku, především v těch, kteří pouze nerozvážně spekulovali na vlnách dosavadního býčího trhu. Avšak investory, kteří mají jasně nastavenou svoji dlouhodobou investiční strategii, dobře diverzifikované portfolio a dostatečnou likviditu, by neměla situace nijak rozhodit. Naopak mohou situaci využít ve svůj prospěch, nákupem dalších akcií za výhodnější ceny.

Závěr

Cílem práce byl výběr podnikových akcií na amerických burzách. Vybrané akcie byly analyzovány a komparovány podle předem stanovených kritérií, včetně pravidelné výplaty dividend. Přičemž na základě metod analýzy a komparace byly popsány doporučení pro stávající a potenciální investory.

Práce byla rozdělena na čtyři hlavní kapitoly. V první teoretické kapitole byly rozebrány teoretická východiska akciového trhu. Tedy co jsou vůbec investice a jaké je jejich základní rozdělení. Jak jsou definovány akcie a jaké jsou jejich formy a druhy. Dále je zde popsán trh cenných papírů a jeho rozdělení na primární a sekundární trh. Jelikož je práce zaměřena na akcie, které jsou obchodované na amerických burzách, jsou zde popsány dvě největší americké burzy NYSE a NASDAQ, regulační orgány a Federální rezervní systém. Dále je zde popsány fundamentální, technická a psychologická analýza. V poslední části jsou sepsány některé ze současných trendů investování.

V praktické části byly nejdříve obecně charakterizovány odvětví a následně popsány vybrané společnosti z jednotlivých odvětví. Poté byla provedena, v samotné kapitole, analýza a komparace vybraných akcií. Za pomoci vybraných kritérií, které byly dopočítány nebo zjištěny, jakou jsou tržní kapitalizace, cena akcií z pohledu krátkodobého i dlouhodobého období, ukazatelé P/E a EPS, tržby, zisková marže, rentabilita aktiv, rentabilita vlastního kapitálu, dividendový výnos a dividendový výplatní výměr. Po analýze a komparaci byla vytvořena souhrnná tabulka se společnostmi, které vykazovali nejlepší hodnoty z jednotlivých analyzovaných kritérií. V poslední kapitole byly popsány doporučení pro stávající a potenciální investory, které byly částečně aplikovány na vybraných příkladech analyzované a komparované části a zainteresovány do aktuálního dění na akciových trzích.

Použité zdroje

- [1] ABBVIE, © 2025. *Who we are*. Online. Dostupné z: <https://www.abbvie.com/who-we-are.html>. [cit. 2025-01-15].
- [2] ASTRAZENECA, © 2025. *Our company*. Online. Dostupné z: <https://www.astrazeneca.com/our-company/our-people.html>. [cit. 2025-01-15].
- [3] ALTAXO SE, © 2019. *Reálné investice*. Online. Dostupné z: <https://www.altaxo.cz/zacatek-podnikani/podnikani-obecne/realne-investice>. [cit. 2024-10-05].
- [4] BHP, © 2024. *About us*. Online. Dostupné z: <https://www.bhp.com/about>. [cit. 2025-01-15].
- [5] BHP, 2023, *Annual report 2023*. Online. BHP. Dostupné z: https://www.bhp.com/-/media/documents/investors/annual-reports/2023/230822_bhpannualreport2023.pdf. [cit. 2025-01-20]
- [6] BOYD, Bret, © 2011-2023. *How Aerospace and Defense Companies Work*. Online. In: Graylinegroup.com. Dostupné z: <https://graylinegroup.com/aerospace-defense-industry/>. [cit. 2025-01-14].
- [7] CAMBRIDGE UNIVERSITY, © 2024. *Golden share*. Online. Dostupné z: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/golden-share>. [cit. 2024-11-01].
- [8] COMMODITY FUTURES TRADING COMMISSION, © 2024. *About the CFTC*. Online. Dostupné z: <https://www.cftc.gov/About/AboutTheCommission>. [cit. 2024-12-28].
- [9] CONLON, Cathy, © 2024. *10 trends impacting financial services in 2024*. Online. Dostupné z: <https://www.broadridge.com/next/articles/10-trends-impacting-financial-services-in-2024>. [cit. 2025-01-02].
- [10] COMPANIESMARKETCAP.COM, © 2024. *Largest mining companies by market cap*. Online. Dostupné z: <https://companiesmarketcap.com/mining/largest-mining-companies-by-market-cap/>. [cit. 2025-01-14].

- [11] ČERNOHORSKÝ, Jan, 2020. *Finance: od teorie k realitě*. Finance. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-2215-8.
- [12] ČESKO, 2012. *Zákon č. 90/2012 Sb., Zákon o obchodních korporacích*. Online. In: *Zákony pro lidi*. © AION CS, 2010-2024. Dostupné z: [https://www.zakonyprolidi.cz/cs/201290#:~:text=Monistick%C3%BD%20syst%C3%A9m,-,%C2%A7%20456,-\(1\)%20Statut%C3%A1rn%C3%ADm](https://www.zakonyprolidi.cz/cs/201290#:~:text=Monistick%C3%BD%20syst%C3%A9m,-,%C2%A7%20456,-(1)%20Statut%C3%A1rn%C3%ADm) . [cit. 2024-11-12].
- [13] EES CABLE, 2023. *Copper and Aluminum Price Trends: Historical Analysis, Current Status, and Future Predictions*. Online. Dostupné z: *Copper and Aluminum Price Trends: Historical Analysis, Current Status, and Future Predictions - EES CABLE* [cit. 2025-02-15].
- [14] ELI LILLY, © 2025. *Who we are*. Online. Dostupné z: <https://www.lilly.com/who-we-are/about-lilly>. [cit. 2025-01-15].
- [15] FEDERAL RESERVE SYSTEM, 2025. *Structure of the Federal Reserve System*. Online. Dostupné z: <https://www.federalreserve.gov/aboutthefed/fedexplained/who-we-are.htm>. [cit. 2025-01-11].
- [16] FIO BANKA, © 2024. *Akcie v USA*. Online. Dostupné z: <https://www.fio.cz/akcie-investice/akcie/akcie-usa>. [cit. 2024-12-08].
- [17] FIO BANKA, © 2024. *Fundamentální analýza*. Online. Dostupné z: <https://www.fio.cz/akcie-investice/internetove-obchodovani/fundamentalni-analyza>. [cit. 2024-12-24].
- [18] FREEPORT-MCMORAN, © 2025. *About us*. Online. Dostupné z: <https://fcx.com/about>. [cit. 2025-01-15].
- [19] GE AEROSPACE, © 2025. *Company*. Online. Dostupné z: <https://www.geaerospace.com/company/about-us/history>. [cit. 2025-01-14].
- [20] GENERAL DYNAMICS, © 2025. *About GD*. Online. Dostupné z: <https://www.gd.com/about-gd>. [cit. 2025-01-14].

- [21] GLADIŠ, Daniel, 2021. *Akciové investice*. 2., rozšířené vydání. Investice. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-3122-8.
- [22] GILCHRIST, Karen, 2024. *Novo Nordisk shares plunge 20% after disappointing trial results*. Online. In: CNBC Dostupné z: <https://www.cnbc.com/2024/12/20/novo-nordisk-shares-plunge-22percent-after-cagrisema-obesity-drug-trial-results.html>. [cit. 2025-02-04].
- [23] GRUPO MÉXICO, © 2020. *About SCC*. Online. Dostupné z: <https://southerncoppercorp.com/eng/about-scc/>. [cit. 2025-01-15].
- [24] INTERCONTINENTAL EXCHANGE, © 2024. *The History of NYSE*. Online. Dostupné z: <https://www.nyse.com/history-of-nyse>. [cit. 2024-12-08].
- [25] JOHNSON & JOHNSON, © 2025. *Our company*. Online. Dostupné z: <https://www.jnj.com/our-company>. [cit. 2025-01-15].
- [26] LAW INSIDER, © 2013-2025. *Pharmaceutical Company definition*. Online. Dostupné z: <https://www.lawinsider.com/dictionary/pharmaceutical-company>. [cit. 2025-01-15].
- [27] LEAPXPRT, 2022. *The Differences Between SEC, CFTC, FINRA, and NFA*. Online. Dostupné z: <https://www.leapxpert.com/the-differences-between-sec-cftc-finra-and-nfa/>. [cit. 2024-12-21].
- [28] LEICHT, Angelica, 2024. *How much has the price of gold increased so far this year?* Online. Dostupné z: <https://www.cbsnews.com/news/how-much-has-the-price-of-gold-increased-so-far-this-year/>. [cit. 2025-02-25].
- [29] LOCKHEED MARTIN, © 2025. *Who we are*. Online. Dostupné z: <https://www.lockheedmartin.com/en-us/who-we-are.html>. [cit. 2025-01-14].
- [30] MATZNER, Jiří, 2024. *Zaměstnanecké akcie po novu*. Online. Dostupné z: <https://www.pravniprostor.cz/clanky/pracovni-pravo/zamestnanecke-akcie-po-novu>. [cit. 2025-01-11].

- [31] MÍŠEK, Kryštof, 2024. *Investice 2024: Vítězové, poražení a klíčové trendy pro další rok*. Online. Dostupné z: <https://zpravy.kurzy.cz/795210-investice-2024-vitezove-porazeni-a-klicove-trendy-pro-dalsi-rok/>. [cit. 2025-01-02].
- [32] NASDAQ, © 2025. *Stock screener*. Online. Dostupné z: <https://www.nasdaq.com/market-activity/stocks/screener>. [cit. 2025-01-30].
- [33] NEWMONT, © 2025. *About Newmont*. Online. Dostupné z: <https://www.newmont.com/about-us/default.aspx>. [cit. 2025-01-15].
- [34] NOVOTNÝ, Josef, 2018. *Investování na finančních trzích s podporou psychologické analýzy*. Vydání: první. Monografie. Ostrava: Key Publishing. ISBN 978-80-7418-291-4.
- [35] NOVO NORDISK A/S, © 2025. *Who we are*. Online. Dostupné z: <https://www.novonordisk.com/about/who-we-are.html>. [cit. 2025-01-15].
- [36] POKORNÝ, Marek, 2023. *Aktivní vs. pasivní investování: Co je dlouhodobě úspěšnější?* Online. Dostupné z: <https://magazin.portu.cz/aktivni-vs-pasivni-investovani-co-je-dlouhodobě-úspěšnější/>. [cit. 2025-01-02].
- [37] PROCHÁZKA, Rudolf, 2024. *Investiční trendy roku 2024: Jak se změni tvář globální ekonomiky*. Online. Dostupné z: <https://www.24zpravy.cz/investicni-trendy-roku-2024-jak-se-zmeni-tvar-globalni-ekonomiky/>. [cit. 2025-01-02].
- [38] RAIFFEISENBANK, © 2024. *Formy akcií*. Online. Dostupné z: <https://investice.rb.cz/produkty/popis-produktu/akcie/>. [cit. 2024-10-30].
- [39] RAŠKA, Lukáš, 2024. *Bitcoinová ETF schválena*. Online. Dostupné z: <https://magazin.portu.cz/21-bitcoinova-etf-schvalena/>. [cit. 2025-01-12].
- [40] REJNUŠ, Oldřich, 2014. *Finanční trhy*. 4., aktualiz. a rozš. vyd. Partners. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3671-6.
- [41] REJNUŠ, Oldřich, 2024. *Finanční trhy*. 5., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-5012-0.

- [42] RIO TINTO, © 2025. *About*. Online. Dostupné z: <https://www.riotinto.com/en/about>. [cit. 2025-01-15].
- [43] RTX CORPORATION, © 2025. *Who we are*. Online. Dostupné z: <https://www.rtx.com/who-we-are/we-are-rtx>. [cit. 2025-01-14].
- [44] RŮČKOVÁ, Petra, 2019. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. Online; ePUB. 6. aktualizované vydání. Finanční řízení. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-2028-4. Dostupné z: <https://www.bookport.cz/kniha/financni-analyza-6-aktualizovane-vydani-5057/>. [paywall]. [cit. 2024-12-26]
- [45] STRÁNÍK, Tomáš, 2023. *Technická analýza: Praktický průvodce*. Online. Dostupné z: <https://www.lynxbroker.cz/investovani/trading/technicka-analyza/analyza-trendu/technicka-analyza-kdy-nakoupit-akcie/>. [cit. 2025-01-09].
- [46] STOCKANALYSIS.COM, © 2025. *Stock analysis*. Online. Dostupné z: <https://stockanalysis.com/>. [cit. 2025-01-20].
- [47] STOCK MARKET JOURNALIST, © 2024. *Revealed: Largest stock exchanges in the world by market capitalization, 2024*. Online. Dostupné z: <https://stockmarketjournalist.com/revealed-largest-stock-exchanges-in-the-world-by-market-capitalization-2024/>. [cit. 2024-12-08].
- [48] SYROVÝ, Petr, 2022. *Investování pro začátečníky*. 4., zcela přepracované a rozšířené vydání. Investice. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-3458-8.
- [49] ŠINDELÁŘ, Michal a MÜLLEROVÁ, Libuše, 2022. *Účetnictví a daně kapitálových obchodních společností: pro všechny s.r.o. a a.s.* Online; ePUB. Účetnictví a daně. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-3459-5. Dostupné z: <https://www.bookport.cz/kniha/ucetnictvi-a-dane-kapitalovych-obchodnich-spolecnosti-10673/>. [paywall]. [cit. 2024-11-12]
- [50] TRADING 212, © 2025. *Trading 212*. Online. Dostupné z: <https://www.trading212.com/cs>. [cit. 2025-01-20].
- [51] TRANSDIGM GROUP, © 2025. *About TransDigm*. Online. Dostupné z: <https://www.transdigm.com/transdigm-overview/>. [cit. 2025-01-14].

- [52] TYLEČEK, Jiří, 2023. *Které trendy ovlivnily podobu současných investičních služeb?* Online. Dostupné z: <https://roklen24.cz/ktere-hlavni-trendy-ovlivnily-podobu-soucasnych-investicnich-sluzeb/>. [cit. 2025-01-02].
- [53] U.S. SECURITIES AND EXCHANGE COMMISSION, 2023. *Mission*. Online. Dostupné z: <https://www.sec.gov/about/mission>. [cit. 2024-12-21].
- [54] U.S. SECURITIES AND EXCHANGE COMMISSION, 2023. *SEC Commissioners*. Online. Dostupné z: <https://www.sec.gov/about/sec-commissioners>. [cit. 2024-12-21].
- [55] VENCL, Jiří a KUDLÁČEK, Patrik, 2024. *Druhy akcií: Vyznáte se v akciích? Jaký je rozdíl mezi akcií kmenovou a prioritní?* Online. In: Finex.cz. 2024-08-05. Dostupné z: <https://finex.cz/druhy-akcii-a-jejich-rozdily/>. [cit. 2024-10-10].
- [56] VESELÁ, Jitka, 2019. *Investování na kapitálových trzích*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7598-212-4.
- [57] YAHOO, © 2025. *Yahoo Finance*. Online. Dostupné z: <https://finance.yahoo.com/>. [cit. 2025-01-20].
- [58] ZHANG, Min a DELA CRUZ, Enrico, 2021. *Iron ore futures end 2021 with 12% drop amid China climate efforts*. Online. Dostupné z: <https://www.reuters.com/markets/commodities/benchmark-iron-ore-end-2021-with-12-plunge-amid-china-climate-efforts-2021-12-31/>. [cit. 2025-02-19].